

ELŐFIZETES

BELKÖR:

Egy évre 24 forint.
Egy hónap 2 forint.

KÜLVÖR:

Egy évre 30 forint.
Egy hónap 2 h. 40 f.

KIDOLDOZÁS:

6-határban postai sor egyenként 20 fillér,
minden kivétel nélkül 16 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 107.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 161.

Arad, 1915.

Főszerkesztő:
Stauber József.

Csütörtök, december 23.

Hatvankilenc elásott szerb ágyu Ipeknél.

Budapest, december 22. (Hivatalos.) A főhadiszállásról jelentik:

Orosz hadszíntér:

Helyenként tüzérségi harc és oszátározások voltak.

Olasz hadszíntér:

Az olasz tüzérség tevékenysége a tiroli déli arcvonal ellen tovább tart. Többi harcuvonalon is helyenként elszigetelt tüzérségi harc. Egy ellenséges századnak Doljenél, a tolimeni hídfő mellett, ellenünk intézett támadása tüzelésünkben összeomlott.

Délkeleti hadszíntér:

Ipeknél újabb hatvankilenc ágyút zsákmányoltunk, amelyeket a szerbek elástak. E szám alighanem még jelentősen emelkedni fog. Höfer altábornagy, a vezérkari főnök helyettese. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Francia támadás
nagyobb erőkkel.

Berlin, december 22. (Hivatalos.) A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

A franciák délután jelentékeny erők harobavetésével megtámadták állásainkat, a Hartmannsweilerkopfon és a Hritsteinon. A Wattweillertől északra Hartmannsweilerkopf kapuját, amelyről hivatalos francia jelentés azt hirdette, hogy már április vége óta a franciák birtokában volt, valamint egy kis árokreszt a Hulsenfirten, sikerült elfoglalniok. Hartmannsweilerkopfon az elvesztett állás egy részét már ma délelőtt visszafoglaltuk. Az ellenség támadása Metzernál állásunk előtt összeomlott. Többi arcvonalon a kilátást akadályozó és hófúvásos időben csak csekély harci tevékenység volt.

Keleti és Balkán hadszíntér.

Lényegesebb esemény nem történt. Legfelsőbb hadvezetőség. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Nagy hadizsákmány
a törökök győzelménél.

Konstantinápoly, december 22. A főhadiszállásról közlik december 21-iki kelettel:

Irak-front: Kut el Amaránál a helyi harcok megszakításokkal tovább tartanak.

Kaukázusi-front: Az Id-szakasz közepén körülbelül egy ezredből álló ellenséges haderőnek előállításaink ellen intézett támadását könnyű szerrel visszaverte egy századnyi védőcsapatunk.

Dardanella-front: Ari Burnunál és Anafortánál most vesszük számba azt

a temérdek hadianyagot és mindenféle felszerelési tárgyakat, amelyeket az ellenség nem vihetett magával. A lajstromozás még nincs befejezve.

Az Ari Burnuban ejtett zsákmány között van két nehéz ágyu, egy Schneider-Creuzot-féle táborigyű, temérdek puska, munició, különösen sok töltény, gyalogsági puskák és gépfegyverek számára, igen nagy mennyiségű lőszeres kocsi, élelmiszerekkel megrakott sátrak és sok öszvér, azonkívül telefonkészülékek és egyéb műszaki anyagok.

Ellenséges aviatikusok tegnap estig hevesen bombázták volt hadállásaikat és táborukat, nyilván azért, hogy mindent elpusztítsanak, amit kénytele-

nek voltak zsákmányunkul hátrahagyni, de nem sikerült.

Sed-il-Bahrnál álló jobb- és bal szárnyunkról nincs semmi jelenteni valónk. A centrumban az ellenség időről-időre megújítja támadásait, azonban mindannyiszor visszavertük.

Vilmos császár izenete
Ferenc Józsefhez.

(„Megbosszultuk a trónörökös halálát — véget érhet a háború”. — Oroszok visszavert támadása a bukovinai fronton.

Közlött a tudósítás.

Csernovic—Stockholm, december 22

Csernovic. Tegnap a sötétség beálltával a várostól északra, a Pruth északi partjánál tüzérségi előkészítés után az oroszok támadást intéztek. Előretörésük nem ért bennünket készületlenül s mikor az oroszok állásainkhoz közeledtek, géppuskákka és ágyutűzzel visszavonulásra kényszerítettük őket.

Ugy látszik, az oroszok már egész nyíltan bevallják és lezárterjedtebb lapjaikban meg is írják, hogy ők már meg vannak verve és szereznek, ha a háború véget érne. Egy stockholmi távirat szerint:

A Novoje Vremja írja: A frontokon jelenleg uralkodó esendből sokan azt következtetik, hogy a világháború elérkezett természetes végéhez. Növeli ezt a hiedelmet Vilmos császárnak Ferenc József császár és királyhoz küldött izenete, amely szerint a Szerbia elleni büntető expedíció be van fejezve, a trónörökös meggyilkoltatása meg van bosszulva s a háború tulajdonképpen oka így megszűnt. Kétségtelen azonban, hogy a németek óriási erejükkel szakadatlanul készülődnek arra, hogy a tavasszal döntő csapásokkal kivívassák a végleges győzelmet. Oroszország számára az egyetlen mentség Németország szétszúzása.

Az orosz hivatalos jelentés az utóbbi napok eredményéről így számol be:

December huszadikán Widsynoi jelentésként összeütközés volt kisebb csapatrészekkel. Dobronuc környéken (Zalescyktől huszonnyolc km. távolságra délkelet felé) az ellenség a mi lövészármakaink előtt két aknát robbantott fel, de hiába erőlködött, hogy a telrobbantott gödröket megszállja, mert visszakergettük állásaiba. A keleti tengeren a hó tizenhetedikén elsüllyesztettük a Bremen cirkálót és egy nagy torpedorombolót.

Az orosz Fekete tengeri flotta akciója, a melyről az Aradi Közlöny ma reggel már beszámolt, nem volt olyan nagy srányu tengeri ütközet, mint az alábbi hivatalos bolgár jelentésből kitétni:

Szótia. A Bolgár Távirati Iroda jelenti: Mint a lapok jelentették, négy orosz torpedóromboló, amelyek a román kikötőket ellenőrizték, hogy a török csempészhajók működését megakadályozzák, megtámadtak egy bolgár torpedonaszádát, amely a Szent Konstantin kolostornál, Varna előtt orszol-

gálatot teljesített. Az orosz egységek tüzei a bolgár torpedonaszádra, a mely a tüzeiést viszonzta, majd parti ütegeink is beavatkoztak a harcba. Röviddel ezután a torpedórombolók eltávoztak. A bolgár torpedonaszád sér tetlen maradt.

Bukarest. Az oroszok Izmail és Reni kikötőket aláaknázták, s a környéken számos municioraktárt építettek. A két város közötti partokon utakat építettek.

„Távirat váltás Ferenc József és egy amerikai hirlapíró között.”

(Hajszá az amerikai magyarok ellen. — A monarchia volt konzulja az entente zsoldjában.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Cleveland, december 22.

Egy Goricsár nevű ur, a monarchia egykori konzulja áll ma az amerikai érdeklődés középpontjában. A neve nem valami magyaros hangzásu. Goricsár nem is magyar ember, sőt inkább ő volt a monarchia konzulja San-Franciskóban. Goricsár szerb ember, akiről nem tudtuk, hogy került ilyen fontos hivatalba. Ellenben az most már nyilvánvaló, hogy az amerikai magyarok állítólagos összeesküvéseiről, a melyek a minap olyan éles nyilatkozatra ragadták Wilsont, ő szállított hazug híreket az amerikai kormánynak. Nem lehet megsejtetni azzal a föltevessel, hogy ezt az Unió rendjét féltő idealizmusból tette. Régeszen bizonyos, hogy az entente zsoldjában követte el ezt a hazárdulást.

Goricsár nevétől különben visszhangzik ma az egész amerikai sajtó, mely tudvalevőleg a lösz- és ágyúgyárosok s az ententenak élelmiszereket szállító milliárdosok zsebében van. Eleintén azt bizonyították s arról szólott az amerikai Unió hivatalos jegyzéke is, hogy a kettős monarchia összeesküvést szőtt Amerika biztonsága ellen, ott sztrájkokat rendezett, gyárakat röpítette a levegőbe, telepeket gyújtott fel s minde merényleteket Dumba Konstantin nagykövetség, a jámbor uriember végeztette, az ő szövetésgeseivel: Dienes Mártonnal, Páy Nándorral és más nagy összeesküvőkkel. Rá ugyan nem bizonyíthattak semmit sem, de az felesleges is lett volna. Követelték Dumba eltávolítását, — megörtént. A fölrobbantások azonban csak azután kezdődtek igazán, amikor már Dumba napok óta nem volt többé az Unió területén. Tehát más valakinek kellett ezt csinálnia. Arról, hogy azt született amerikaiak csinálták volna most, mint a hogy csinálták évek előtt és csinálják évek óta nyíltan bevallott céllal, — senki sem szólott. Jobb az ilyet az idegenek nyakába varrni. A robbantások, gyújtogatások ténye megvolt, de tettes és intéző nem volt hozzá. Végre jött Goricsár és világot gyújtott az amerikai kormány és önzetlen sajtó lelkében. Kijelenté, hogy ő, mint volt osztrák és magyar konzul, állíthatja, hogy volt hivataltársa, az uniósbeli összes konzulek összeesküvése az az egész ügy, azok csinálták és vezették a dolgot tetteletlenül. Egy lap, a Newyork állambeli „Providence Journal” fölfedezte az összeesküvést, amelyre a koronatanú Goricsár.

A támadás annyira otromba volt, hogy az összes provokált konzulok egyhangulag „oszo-

bá”-nak mondták azt. Ime egy kis szemelvény a nyilatkozatokból Goricsár meséire vonatkozólag:

Schwezel János dr. saint-louisi konzul ezt írta: „Nem akarom Goricsár meséjét azzal megtisztelni, hogy azt hazugságnak mondjam, mert az csak hülye. Én sohasem tettem olyasmit az országban, mely bármiféle egyenlenséget okozott volna, sem bármiféle ügyben nem terveztem bárki vagyonának rombolását.”

Proebnik Edger st.-pauli konzul így nyilatkozott: „Az az ember a legálissabb renegátok közé tartozik. Nagyon szegény hivatalnok volt a konzuli létesítményben, összeköttetésben állott a szerb forradalmi párttal s mint szerb hivatalnok igen gyávan viselkedett. Természetes, hogy a vádlásban érintett összeesküvésekhez semmi közöm sincs.”

Silvesteri Hugó csikagói főkonzul így nyilatkozott: „Figyelmeztettek Goricsár cikkére a Providence Journalban. Amennyiben ez a vezetésem alatt álló konzulátus alkalmazottaira vonatkozik, hogy azok sztrájkokat, zendüléseket stb. rendeztek volna, ki kell jelentenem, hogy azok légből kapott mesék.”

A philadelphiai alkonzul „gyalázatos hazugságoknak” mondotta Goricsár vádaskodását a volt konzul pedig, Griviesics György dr. lovag, aki a nagykövetségen Washingtonban teljesít szolgálatot, valótlannak mondja azt a vádat, mintha Berndorf gróf német nagykövet, Nuber Sándor osztrák és magyar főkonzul s öt más konzul „haditervet főztek volna ki” az amerikai összeesküvése. Ő sem nem vett részt ilyen értekezleteken, sem tudomása nincs arról, hogy ilyen egyáltalában lett volna.

Nuber Sándor, a főleg megvádolt new-yorki főkonzulnak nem kellett nyilatkoznia, mert őt Goricsár vádlái folytán más ügybe is belekeverték. Ellene az a vád, hogy ő hamis utlevélhez segített egy buszárkapitányt, aki hazajött, hogy részt vegyen a háborúban. Ezt az amerikai lapok nagyra futják föl s a tény bizonyításul fölemlítik, hogy az amerikai hatóságok birtokában vannak annak a drótnélküli táviratváltás másolatának, mely Ferenc József király és Berkó D. Géza, az „Amerikai Magyar Népszava” szerkesztője között folyt le. Ilyen fontos bizonyítékokat sikerült megcsipniök a szemfüles amerikai yankeeknek! Az amerikai kormány organumai pedig komolyan folytatják a hajszát az áruló Goricsár beugá-sai alapján az amerikai magyarok ellen.

Csak a falunak ad a Hitelbank cukrot.

(A várost ostromolják a kávések. — Aradon két és fél vagon a napi szükséglet. — Nem lesz mit rekvirálni.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, december 22.

Már megint a falu ellen kell igen súlyos panaszt emelni. Ugylásterik, hogy mégis csak igaz, amit országszerte beszélnek egyik legnagyobb államfőfunktról, akinek panaszkodtak a városok polgármesterei a rettenetes élelmiszeri misériák miatt és különösen a falu ellen keltek ki előtte, mert a jámbor paraszt nép valószínűleg éhezhetni akarja a várost. Az államfő-fü állítólag azt válaszolta, hogy a békében eléggé szorította a város a falut, most hadd éljen a falu a városból. És a falu él akár kormány engedelmével, akár anélkül, a tény az, hogy például cukrot Arad nem kap, ellenben a falukra annyit szállít a Hitelbank, hogy vannak falusi házak, ahol két-három évi szükségletüket is fedezik a nagy pénzzel rendelkező parasztok. A cukor kartell bankárja, a Hitelbank, nyilatkozik felsőbb utasításra, elsősorban azoknak a községeknek szállít cukrot, ahol élelmiszeri bizottságok vannak. Városok, ahol közlelmiszeri bizottságok nem kapnak cukrot, nem kapnak a nagykereskedők és nem kapnak a kiskereskedők. Nincs cukor Aradon a város élelmiszeri üzleteiben, a fűszereseknél, a magánosoknál.

A helyzet ma már odaféledt, hogy a kávéseknek sincs cukruk. Megjelent ma Angel István dr. főjegyzőnél Fürst János, a Városi kávéház tulajdonosa és kérve könyörgött, hogy adjon neki a város néhány láda cukrot, mert az aradi nagykereskedőktől nem kap.

— Valahányszor egy vagon cukor érkezik Aradra, rögtön telefonálok, személyesen el-lárolok, de mindenütt azt felelik, hogy egy fél kilót sem adhatnak. Ha a város nem segít rögtön, akkor kénytelen leszek bezárni a kávéházamat.

A főjegyző megígérte, hogy ha a város cukra megérkezik, akkor a kávések kérését az élelmiszeri bizottság elé terjesztí.

Tegnap érkezett egy vagon cukor Aradra, de azt fél nap alatt szétkapták azok a kiskereskedők és magánosok, akik a cukrot kapott cégnél már hetekkel ezelőtt előjegyeztek rá. Temesvári kávések is írtak ma Aradon cukor miatt, de neki sem tudtak adni. Temesvárott is cukorhiány van. Arad város három vagon cukor árát már rég felküldötte a Hitelbankhoz, de még csak szóba sem állnak a törvényhatósággal. Így járnak a nagykereskedők is, akik évtizedek óta segítik a cukorvárosokat a bázisáig és a milliókhoz és most, noha a kereslet náluk megdöbbentően, normális szükségletüknek egy heted részét sem tudják fedezni.

A városnál azzal a gondolatokkal foglalkoznak, hogy rekvirálják a cukrot, mert azt hiszik, hogy aránytalanul osztódik el az a kávések, ami a kereskedők kezén van.

— Aradon nincs cukor — mondotta Adler Andor — és az ország minden városában ilyen az állapotok. A Hitelbank nem ad cukrot, mert a készleteivel takarékoskodik. Kevés volt a répa és nincs munkás. És a felelet, ha az ember, miután a pénze hetekig hevert a banknál, cukorért könyörög náluk. Hiába rekvirálják a cukrot, nem találják az összes aradi kereskedőknél öt hat vagon, noha Arad napi szükséglete 2½ vagon. A verőmnek a megrendelt menny-

nyiség egy esetély részét tudom csak adni és a detail üzleteimnek például egy tegnapi érkezett waggonból alig jutott valami. A helyzet bizony súlyos. A közönség tudja ezt és ezért halmozza a cukrot, mert azt hiszi, hogy a tavaszra egyáltalában nem lesz. Nem marad más hátra, mint a cukor elhasználását korlátozni és redukálni, ha azt akarjuk, hogy márciusban ne legyünk cukorinságnak kitéve.

Érdekes, hogy a közönség milyen kitűnően

van informálva arról, kinek mennyi cukra érkezik. Figyelik, mert szinte lebben állnak, hogy a megérkezés pillanatában lecsapjanak rá. Tudják például, hogy a Hitelbank az aradi vasutasoknak küldött több waggon cukrot és hogy a motoros vasut is kapott egy waggonnal.

A város helyettes polgármestere Lócs Rózsa, Budapesten eljár a Hitelbanknál és megkísérli, hogy a tarthatatlan helyzeten segítsen.

Három milliárdot keresett Hollandia a háboruban.

(A semlegesség jövedelme. — Hollandi kereskedő Magyarországon.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 22

A tejtermelés csökkenése hollandi tehenek vásárlását tette szükségessé és az ország több helyén foglalkoznak azzal a gondolattal, hogy a kétségtelenül nem minden kockázat nélküli vásárlásba belemerjenek-e. A hollandus tehenek importjának kérdése több kereskedőt hozott Magyarországra. Az élelmes hollandusok ideutaztak, hogy létrehozzák az üzletet, ha csak lehet.

A Hollandiából jött kereskedők között érdekes egyéniség Van Sandt gyáros, egy milliomos hollandi export-cég tagja. Elegáns, szeretetreméltó, roppant mozgékony, minden iránt melegen érdeklődő fiatal ember, aki alig huszonhat éves kora ellenére, csillogó támasza, szinte egyedüli vezetője a világhírű G. & Johannes Van Sandt exportcégnek.

A kitűnő hollandus házja viszonyairól és a nálunk tett megfigyeléseiről így nyilatkozott egy hírlapírónak:

— Milyen kedves, hogy Önöknél ilyen derűsek és vidámak az emberek. Mintha nem is a háború terheivel sújtott országban járnánk. Nálunk az emberek olyan komolyak, kesvésszavúak. Szinte szomorúak. Lehet, hogy ez az északi fajnak sajátossága, mert egyébként nincs nagy okunk a panaszra. Oriásit eszaporított Hollandia nemzeti vagyona a világháború alatt. Békés időben kereskedelmet, ipart, közgazdaságot, exportot, szóval mindent egybevéve, egy milliárd holland forintra volt Hollandia jövedelme tehető, amely összeg, a világháború első éve alatt már a háromszorosa emelkedett, keres három milliárd hollandi forintra.

Pedig Hollandia is mozgósított, ami kétségtelenül kedvezőtlenül befolyásolta az ipart és kereskedelmet. Békében kétszáz ezer főre tehető Hollandia hadserege és most hatszáz ezer ember áll fegyverben. De ez még nem elég. Nemzeti büszkeségünk, hogy teljesítsük Hollandia királynőjének óhaját, amely egy szeptemberben kibocsátott manifestumban jutott kifejezésre.

— Hollandiában egy millió főnyi hadsereget szeretnék fegyverben látni!... Szükségünk volt arra, hogy amikor Európa fölött kivülsadt a háború csóvája, mi is fegyverbe szólítsuk a fiainkat. Pedig nem volt könnyű munka. Hollandia népe végtelenül békeszerető és dolgozó. Míg oly szívósan ragaszkodik a maga műhelyeihez, mint a földjéhez. Mert nálunk — ugye jólán — minden ipari munkás egyúttal földtulajdonos is. Reggel négy órától esti hat óráig a gyárakban, műhelyekben dolgoznak a férfaink és esti hat órától a földmunkának, a

nálunk roppant kifejlett kertgazdaságnak szentelik magukat.

— Így tehát nem örömet hagyták elgondosan megalapozott otthonaikat, szinte azt lehetne mondani: lázadottak a behívások ellen, de mikor meglátták, hogy mily fontos nemzeti érdek, hogy egy izmos hadsereg fegyverben álljon Hollandia földjén, akkor lelkesedetten ragadtak fegyvert.

— Mert nálunk elsőrendű nemzeti érdek volt a fegyverkezés. Semleges állam vagyunk. És a földünk már telve az ellenségeskedő hatalmak menekültjeivel. Ezidő szerint nem kevesebb, mint harmincezer angol és negyvenezer belga internáltunk van. Minden hajónak az utasai, melyeket holland partok mentén ér szerencsétlenség, minden itt lezálló, lezuható repülőgép utasa, Hollandia internáltja és képviselhető, mily erő kell, egy ilyen becsületes, megőlni, terjeszkedni vágyó embertömeggel szemben. Bizony, voltak esetek, hogy a renitensül viselkedő, lázadó belgák között, statáriális unió, véres példát kellett nyújtanunk.

A milliomos kereskedő aztán elmondta, hogy ő is tagja a hollandi hadseregnek.

— R-pölőtiest vagyok — mondta — azonban csak a világháború kezdetén hívtak be szolgálatra, később szabadságot kaptam, hogy fontos gazdasági üzemeim ne maradjanak vezető kéz nélkül. Rövid „badi” szolgálatom azonban nem mult el minden emlék nélkül. Gépemmel többször felszálltam és egyik próbarepülésemnél, amikor a tengerpart közelében néhány száz méter magassra emelkedtem és épen lényképfelvételre készültem: magamam fölöttem egy a tenger felől jövő léghajó mutatkozott. A erőke őris lassan lebergett. Egyre csak robbanást hallottam. Gépem megmozgott és lefelé szubant. Amennyire lehetett — törött szárnyal — leszálltam, de a sebességre érkezésemnél előttem a balkarom. Ugy látszik: a léghajóból, amely külső jelek szerint angol hadiléggömb volt, bombát dobta rám és a bomba szétrongosította repülőgépem balcsárnyát.

Frontra viszik a 43-44 éveseket. Megírta az Aradi Közlöny, hogy a fegyveres szolgálatra alkalmasnak talált osztrák népfelkelésre kötelezettek közül az 1871. és az 1870. éviárhoz tartozók 1916. január 17-ikén, azok pedig, a kik 1865., 1866. és 1867. éviárhoz tartoznak, 1916 január hó 21-ikén vonulnak be a népfelkelő igazolólapjukon megjelölt kiegészítő parancsnokságokhoz. A 43-50 évesek közül a szerint a két legfiatalabb és a három legöregebb korosztályt hívják be. Ennek a magyarázata az, hogy a 43-50 éveseket továbbá intézkedésig a belföldön és a hadtápterületeken kívánják felhasználni, míg a 43 és

44 évesek előreláthatóan tartalék gyanánt a front számára jöhetnek tekintetbe. Hogy ezt a célt elérjék, szükséges a most még a beiföldön és a hadtápterületeken lévő fiatalabb frontszolgálatra alkalmas elemeknek a legidősebb éviáru népfelkelésre kötelezettek által való felváltása. Ennek az akciónak keresztülvitele érthetően hosszabb időt vesz igénybe és ezért szükséges, hogy a 43, 49 és 50 évesek bevonulása már most megtörténjék.

Vilmos császár beteg. Berlinből jelentik: Vilmos császár könnyű sejtiszövetgyulladás miatt néhány napig a szobájában maradni kényszerül. Emiatt a nyugati frontra tervezett utazását elhalasztotta.

LEGUJABB.

Erkezett éjjel 2 órakor.

Bukarest. Fasciotti olasz követ Sebco volt bécsi orosz követ tiszteletére dinert ad. Sebco látogatást tett a miniszterelnöknél és külügyminiszternél. A lapok jelentése szerint nem történt meg Sebco kihallgatása a királynál, sőt nem is valószínű, hogy a király őt fogadja.

Amsterdam. A Reuter iroda jelent: Nőknek ezentúl nem adnak ki Egyiptomba szóló utlevelet. A már kiadott utlevéllel odaérkezett nőknek nem engedik meg a partraszállást.

Szofia. A szobranjót december 27-ére egybehívták.

London. Az alsóház egyhangúlag elfogadta a hadsereg létszámának egy millió emberrel való megnöveléséről szóló törvényjavaslatot.

Frankfurt. A Frankfurter Zeitung jelenti: Az olasz biztosító társaságok a tengeralattjáróink által elsüllyesztett hajókért két milliót, az Anconáért másfél milliót fizettek.

London. Az angol kormány a legutóbbi királyi felhívás alapján jelentkező férfiakat katonai szolgálatra hívja.

London. Tizenhét nagy köszvénybányát Walesben úzamen kívül helyeztek, miután a szén továbbítására hajók nem állnak rendelkezésre.

Konstantinápoly. Az Aranyszerv mellett robbanószert raktárban a robbanást bizonyos mennyiségű dinamit okozta, amely olyképen romlott el, hogy vízbe esett és véletlenül felrobbant. Öt katonája és tíz polgári személy meghalt. Néhány polgár megsebesült. Tíz támadt, amelynek azonban csak egy ház esett áldozatul.

Budapest. A Magyar Hadifoglyokat Gvámoltó Bizottság részéről Darányi Ignác elnök távirati kérdést intézett Ypsilanti Tivadar hercegéhez Athénba a Szerbiából elhurcolt hadifogoly katonáink sorsa iránt. A kérdésre a következő válasz érkezett Athénból:

Ugy halljuk, hogy huszezer osztrák-magyar hadifogoly érkezett az Albániában lévő Elbasszanba és Tyránába. Az athéni hadifogolyhivatal távirati nyomozást indított pontos értesülés iránt. Az eredményről a budapesti hivatalt azonnal értesítjük. Ypsilanti hercegné.

Péter király, Sándor trónörökös és Putnik vajda futása.

(Éhező fejedelem. — A szerb vezérkar utolsó parancsa.)

Tábori tudósítás.

Zürich, december 22.

A párisi Figaro-ban Joseph Reinach cikket írt Szerbia bukása alkalmából Péter királyról.

— Több mint harminc éve, — írja — hogy először találkoztam a szerbek uralkodójával. Akkor még fiatalember volt, száműzetésben élő királyfi, akin meglátszott a sainteyri katonai iskola nevelése. Melankolikus hangon beszélt az ő Szerbiájáról, amelyet atyjának 1859-ben történt leköszönése után el kellett hagynia. Azután, három évtizeddel később, Nišben láttam újra az ő Pétert hadserege körében.

A szerb hadseregnek Albániába való visszavonulását össze szokták hasonlítani az oroszokéval. A hadsereg egyik legjobb alvezére, Vassics ezredes, azt mondotta nekem Monastir kiürítésekor:

— Egészen az utolsó pillanatig reméltem, hogy a Oserna folyó egy második Yser lesz.

A központi hatalmak, valamint a bolgár hadsereg célja az volt, hogy körülvéve az egész szerb hadsereget, azonban a hadsereg zöme mégis elmenekült.

Az öreg király mindenütt ott volt az utolsó harcokban. Látták őt puskával a kezében a lövészárkokban, látták lóháton, amint két katonától támogatva végiglovagolt a sorok között. Sem az öregség, sem a betegsége, sem a nagy vereségen érzett keserűség nem törte meg az akaratát. Bizalma még most is rendíthetetlen. Akárcsak Lear király, úgy bolvonzott a híressé vált Rigómezőn, ahol az ő Szerbia elbukott és ahonnan a modern Szerbia bemenekült az albán hegyek közé. Akad majd később egy szerb Walter Scott, aki meg fogja írni ennek a katonakirálynak tájdalomteljes, de mégis fölemelő sorsát.

Mi épen úgy későn érkezünk Szerbiába, mint Belgiumba. Azonban mi ép úgy harcolunk marunkért tovább, hogy ha ezenül is teljesítjük kötelességünket Szerbia iránt. Sem Szerbia, sem Belgium nem szűnhetik meg. Mint realiztikus történetíró nem mondhatok mást, mint hogy ezek az országok sohasem voltak életrevalóbbak, mint épen ebben az órában. Lengyelországról is azt hittük, hogy el van temetve. De ime fölpatlant a koporsó föléle és Lázár várja Európa életrehívó szavát.

Rövid táviratban már megírta az Aradi Közlöny a Lokalanzeigernak azt a jelentését Rotterdamból, hogy a „Daily News” chicagói tudósítója Rómába érkezett, mintán hét hétig Szerbia, Montenegró és Albánia belsejében időzött. — Most előttünk van az egész érdekes jelentés, amely szerint a hírlapíró tanuja volt a szerb hadsereg utolsó ellentállásának és leveretésének, azután Montenegrón keresztül vad hajszában kísérté Cetinijébe Sándor trónörökös és Heléna hercegnő. Gyakran nem volt mit enniük és órák hosszú 8000 láb magasan kellett előreánszorogniuk hóvihar tergetegében.

Montenegró meghódítása most nagy stilben kezdődött meg. A kosovói vereség miatt nem viselnek gyászt a országozok, de belátják ellenállásuk reménytelenségét.

A szerbek bizakodva remélik, hogy az olaszoknak sikerülni fog Velonát bitokukba venni. A szerb hadsereg utolsó alkalommal

Prizrendnél több mint száz 75 milliméteres ágyút állított fel félkörben a bolgárok ellen. Ot napig tartó véres harcok után a szerbek eltűzték utolsó gránátjukat és rendetlenül menekültek azon a keskeny úton, ahol a Drina folyó az albán hegyekbe kanyarodik. A harcban több mint 8000 szerb vett részt a ezeknek több mint fele fogságba jutott. A szerbek most már az albán hegyekben guerilla-harcot folytatnak, amely azonban a német-bolgár haderő gyors és jól rendezett előrenyomulása következtében teljesen kilátástalan.

A szerb vezérkar utolsó parancsai így hangzottak:

„A három hegyssorozson át visszavonulni!”

Az ellenfél, különösen a bolgárok oly gyorsan törték előre, hogy a szerbek visszavonulása lehetetlenné vált. Montenegro hírtelen megtámadása révén a magyar és osztrák csapatok megszállták Diakovót és elzárák az ipeti szorosot, úgy, hogy ezen az úton csak 3000 szerb tudott elmenekülni.

A tábori őtágekkel Dibrába bevonuló bolgárok a dibrái országutat is elzárák. A még fennmaradt 70 000 főnyi szerb sereg számára már csak a Lumalima-szoros állt nyitva.

Ot nappal a prizrendi vereség után 35 000 szerb vonult át a Lumalimaszoroson. A bolgár tüzérség később teljesen uralta a szoros bejáratát. A szerbek erre elhárították fegyvereiket és a bolgár hadsereg 46 000 foglyot ejtett.

A szerb trónörökös tíz napi lovaglás után megérkezett Skutariba semmi egyéb utipodgyászszal, mint nyeregáskájában fogkefével, fésűvel és zsebkendővel. Csak egy tiszt és egy szolga kísérte.

Putnik vajda teljesen magtört. A skutari hegyeken át katonák vitték.

Nem szabad sertés és marhahúst kímélni karácsony böjtjén. A mai nap folyamán több mézáros és hentes iparos érdeklődött egy Greén Nándor rendőrfőkapitánynál, mint Angel István dr. főjegyzőnél, a közéleti ügyek esidőszertint vezetőjénél, aszírát, vajon tekintettel arra, hogy karácsony böjtje péntekre, tehát husztalan napra esik, árusíthatnak-e sertés, vagy marha húst. Mint ismeretes, a német birodalmi kormány ezen a napon megengedte az említett husneműek árusítását, nehogy a közönség karácsony első napján legyen kénytelen a husvásárlást végezni. Mint-hogy a magyar kormány eddig semmiféle intézkedést nem tett, a helybeli hatóság a maga részéről sem tehet semmit a hacsak holnap nem jön a minisztériumtól távirati értesítés, amely megengedi pénteken a sertés és marhahus kimérését, akkor a tilalom érvénybe marad. Budapestről jelentik éjjel: A fővárosi mézáros és hentes ipartársulat ama kérelmét, hogy pénteken szabadon sertés- és marhahúst árusítani, a kormány elutasította. Az ipartestület felszólította a főváros lakosságát, hogy csütörtökön gondoskodjék húszükségletéről. E szerint tehát Aradon sem függeszti fel a hatóság a husahagyó rendeletet.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET

Színházi műsor:

Csütörtök: „Aranyember, színmű.”

Péntek: Délután: Aranyhajú Tündér Ilona és „Árgyélus királyfi” vagy „A vasorru boszorkány” látványos gyermekbohózat énekekkel és táncokkal.

Szombat: délután: „Ártatlan Zsuzsi” Este: „Lezénybucsu”

Vasárnap: délután: „Táncos huszárok” Este: „Önagysága ruhája”

* Lábass Juci második fellépése a Báj-jos ismeretlen-ben Apoly sikerrel járt, mint a tegnapi bemutakozása. Teljesen telt ház, lelkes hangulat, minden jelenetnél, minden dalnál és éneknél felzúgó taps. A Király Színház művésznéje meghódította ezen a két estén Árdot. Annvi izléssel, finomsággal, minden kis szót és mozdulatot meglátszva adia vonzó és deccans egyéniségének varázsával átjéztott szerepeit, hogy egy pillanatra sem marad el a figyelem és érdeklődés alakjától. Nagyszerű játéka magával ragadta az együttest is és ritka meleg, hangulatos operett estéhez jutott a közönség Lábass Juci jóvoltából ma is. A hangulat olyan volt, hogy ebből következően hosszabb vendégszereplést is szívesen látnunk volna. (W.)

* A színház hírei. Tündér Ilona és Argyélus királyfi rendkívül érdekes és mulató gyermekbohózat kerül színpadra pénteken délután 3 és fél órákor mérsékelt helyárakkal, melyben sok ének és tánc van, a főszereplők: Hennesse, Borosnyai K., Benkőné, Járai S., Várnai, Delli, Barics, Harold stb. — Karácsony ünnepi előadások. Szombat és vasárnap összesen négy előadást tart a társulat. Szombaton, karácsony első napján délután 3 és fél órákor mérsékelt, helyárakkal Ártatlan Zsuzsi remek operettet ismétli meg a társulat és este 7 és fél órákor rendez helyárakkal a Lezénybucsu óriási sikert aratott operett kerül színpadra. Vasárnap délután 3 és fél órákor a Táncos huszárok kitűnő operett van műsoron, és este rendez helyárakkal Önagysága ruhája szenzációs énekes játék kerül színpadra.

* A titokzatos vándor. (Uj műsor az Apollóban.) Gondosan összeállított új műsort mutatott be az Apolló-színház ma este a rublikum élénk érdeklődése mellett. Rendkívül érdekes harotéri képek vezették be a műsort. A közönség nagy figyelemmel és érdeklődéssel kísérte a nagyszerű fölvételek bemutatását. A titokzatos vándor, az új műsor aligert romantikus, lágy meseszövése a középkori idők milidőbe vezeti a néző publikumot. Meleg hangulat ömlik végig ezen a csodaszép, mekapó filmen, amelynek fölvételei igazi művészi munka. Az új műsor másik alágere egy rendkívül kedves és szellemes vigjáték: Teddy és a káposznő. Teddy groteszk alakítása szívből jövő kacagásra adott alkalmat. A kedvelt Teddy szinte önmagát mulja felül ebben az ötletes vigjátékban. Az új műsort még csütörtökön vetíti az Apolló-színház. 3

* Erna Moréna az Urániában. A kiváló művész tegnap este újra tökéletes művészetben részesítette a színház látogatóit. Az, amit a második felvonásban produkált, annyira élethű, annyira háborzongatóan valóság, ez már több is, mint amennyit moziszenvedőtől, de még színpadi alakítótól elvárunk. Erna Moréna csodálni való művész, a természetet a maga fogvátékosságaival, a maga gyönyöreivel meg tudja érteni és éreztetni és végig tud uralkodni szerepén és sohasem tapasztalni nála vehemenciát. Gondolatait, érzéseit, előkelő komoly mimikával juttatja kifejezésre örömet, boldogságot, fájdalom és szenvedést egyaránt megérezzük a nézőtérén is és azért tud szeretni, ép olyan a gyűlölete is, amely azonban mindig megmarad a rokonszívűs határai között, és mindig tudja mérsékelni magát. — Motorkirály, a brémali hajóvárban készült filmcsoda legközelebb kerül bemutatóra az Urániában.

* A kulturpalota könyvtára a karácsonyi ünnepek alatt december hó 24-étől kezdődőleg január hó 3-ig zárva van, mely idő alatt a kölcsönzés szünetel.

Aradi pénzüzetek háborus éve.

(Emelkedés a betétállományban. — Visszafizetett kölcsönök. — Háborus osztalék.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 22.

A második háborus mérlegre készülnek az aradi pénzüzetek. Ezuttal olyan évek mérlegére, amely elejétől végig háborubban telt el és amelynek végén még semmi kilátás nincsen a békére. Mégis megállapítható, hogy a második háborus mérlegét nemcsak nyugodtabb hangulatban és kedvezőbb körülmények között készítik az aradi bankok, mint a tavalyit, a valószínűnek kell tartani, hogy ez az 1915. évi nyereségből kifizetendő osztalékokban is kifejezésre jut.

Alább közöljük az aradi pénzüzetek vezetőinek nyilatkozatait, amellyel az esztendő fizetési részét néhány szóval jellemzik. Ezt megelőzően egy, pénzüzeteken kívüli szakember véleményét közöljük az 1915. évi bank-mérlegek várható alakulásáról:

— A mostani mérlegkészítés idején a pénzüzetek helyzete nemcsak azért kedvezőbb, mert a harctéri helyzet mindenütt teljesen, a monarchia és szövetségesei javára dőlt el, s immár a legna yobb bizakodással lehet a jövő elébe nézni. Ezen az általános okon kívül a következő részletek járulnak hozzá, hogy a tavalyi mérlegkészítés idején szinte kötelezővé lett pesszimizmus lényegesen alább hagyott:

1. Az ingatlanok annyira rettegett értékcsökkenése nem következett be, sőt a földbirtokoknak azelőtt soha el nem ért kedvező hozama még emelkedést is okozott a föld-árakban. A városi bérházak jövedelme se csökkent, úgy, hogy ezek, mint hitelfedezetek nem romlottak meg és nem teszik a követeléseket kétsékké.

2. Az értékpapírok árcsökkenése eimén az intézeteknek a tavaly már megtörtént leírások után újabb leírásokat nem kell eszközölniök, nemcsak azért, mert az értékpapírok ugyanoly árfolyammal lesznek felvehetők a mérlegbe, mint tavaly, de azért is, mert ezeknek az értékpapíroknak árfolyama a magánforgalomban lényegesen emelkedett is.

3. Azok az aggodalmak, hogy a harctéren elesettek tartozásai fognak nagyobb mennyiségben kétfessé válni, nem váltak be. Azokban a szomorú esetekben, amelyek bekövetkeztek, a betolyt életbiztosítási összegekkel, vagy más módon többnyire rendezték az elesettek tartozásait.

Azok után a nyílt és rejtett tartalékolások és leírások után, amelyeket az tett lehetővé, hogy az 1914. évi jövedelemből kevesebb osztalékot kellett fizetni, újabb, nagyobb mérvű tartalékolásra a legnagyobb gondosság mellett is alig van már szükség, úgy, hogy ez az indok az osztalék megrövidítésének alapja nem lehet. Valószínű, hogy a kamathozadék, részben a hitelállományok csökkenése, részben a kamattételek alacsony volta és az üzleti-élet folytán hanyatlott, de még mindig bőséges lehet erre, hogy az elmúlt évinél magasabb osztalékot fizessenek az intézetek. Annyival valószínűbb is ez, mert azok a fővárosi intézetek, amelyek az év elején azt az akciózt vezették, hogy az osztalékot redukálják, most többnyire magasabb osztalékot fognak fizetni s ha ilyen áramlat megindul, az elől a vidéki intézetek se zárkozhataknak el, annál kevésbé,

mivel nincsen semmi okuk arra, hogy azt megtegyék.

Az aradi pénzüzetek vezetőit a betétek alakulása, a tartozások törlesztése, a várható üzleteredmény és osztalék felől kérdeztük meg.

A válaszokat itt közöljük.

Ottenberg Tivadar
udvari tanácsos, az
Aradi Első Takarékpénztár
vezérigazgatója a következőket mon-
dotta:

— Ma semmiféle olyan adatoknak nem vagyunk birtokában, melyekből megállapítható lenna a betét-tárcza pontosabb álladéka. Csak annyit lehet most konstatálni, hogy annak dacára, hogy a folyó évben kibocsájtott hadi kölcsönök jegyzése folytán nagy összegek lettek a betétekből kifizetve, mégis számottevő emelkedés fog mutatkozni.

— A tartozások visszafizetése a lefolyt évben főleg a parasztság és a birtokos osztály részéről nagyobb mérvet öltött, ami az egyes hitelezési üzletágakban kifejezésre is fog jutni.

— Az osztalékra vonatkozólag eddig semmiféle támpont nem áll rendelkezésünkre. Azonban előreláthatólag a folyó évi haszon a tavalyit, ha nem is lényegesen, de mindenesetre felül fogja mu'ni, dacára annak, hogy a költségek, terhek és az év folyamán eszközölt adományok tetemes összegre ru'gtak.

**Ring Géza, az Arad-
megyei Takarékpénztár
vezérigazgatója kérdéseinkre ezeket mon-
dotta:**

— A betétek emelkedtek, a tartozásokra nagy törlesztések történtek. Az osztalékra vonatkozólag eddig nem tudok mondani semmit.

**Vertán István, az
Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár
igazgató-helyettese így nyilatkozott:**

— A hadikölcsönök elég tekintélyes összeget vontak el, de ezek az intézetekhez vissza folytak s ebből következtetve a betétek emelkedtek.

— A felek nagyon szépen törlesztettek.

— Az eredményről még nincsen tiszta kép, de annyit már most is mondhatok, hogy a múlt évben fizetett osztalék az idén is fizethető lesz.

**Nattland Bernát a Polgári Takarékpénztár ve-
zérigazgatója a követ-
kezőket mondotta:**

— A betétekben nagy kifizetések voltak, de ezek ut befizetésekkel kiegyenlítődték, úgy, hogy a tavalyi álladék maradt meg.

— A tartozásokra nagyobb törlesztések folytak b, mint más normális évben.

— Az osztalék, reméljük, annyi lesz, mint a tavalyi. Erről különben csak azért nem mondhatok pontosabb felvilágosítást, mert az intézetnél horribilis munkaerő-hiány van, úgy,

hogy a zárlati munkálatok még megkezdve sincsenek.

**Hehs Béla az Aradi Ipar- és Népbank ve-
zerigazgatója ezeket
mondotta:**

— A betétek két millióval emelkedtek, a tartozások mérsékelten apadtak, az évi nyereség megfelel a tavalyinak s így az osztalék is előreláthatólag annyi lesz, mint tavaly.

**Raicu Sebő a Viktória
Takarékpénztár ve-
zerigazgatója munkatár-
sunk kérdéseire a kö-
vetkezőket mondotta:**

— A betétálladék tizenhat millióval felülre, vagyis két millióval emelkedett.

— A tartozásokra különösen a gazdák-zsónság köréből nagy visszafizetések történtek.

— Az osztalékról csak annyit mondhatok: már most is biztos, hogy a tavalyi osztalék fizethető lesz.

**Deutsch Károly, a
Központi Takarékpénz-
tár vezérigazgatója:**

munkatársunk kérdésére a következőket mon-
dotta:

— A betétek félmillió koronával emel-
kedtek.

— A tartozásoknál nagy törlesztések történtek. A kamat rendezés is sokkal nagyobb méreteken folyt, mint a múlt évben, főleg a kisgazdák rendezték tartozásaikat a legnagyobb pontossággal és nagy mértékben törlesztettek.

— Az osztalékra néve nem nyilatkozhatom, mert az eredmény csak a zárlati munkálatok után állapítható meg. Az osztalék előreláthatólag, bár az üzleti eredmény, mint mondtam ismeretlen, a tavalyi osztalék lesz.

**Faragó Rezső, az Aradi
Általános Takarékpénz-
tár vezérigazgatója.**

— A betétek álladéka az év során állan-
dóan emelkedett. A tartozások csökkentek és az év folyamán felvett rövid lejáratú kölcsönök mind betolytak. Az üzleti eredmény az előző évinél kedvezőbb; az osztalék felől természetesen még nem lehet határozottan szólni.

**Kenedi Ervin, a Köz-
gazdasági Bank ve-
zerigazgatója ezeket mon-
dotta:**

— A betét állomány, dacára annak, hogy a két hadikölcsön jegyzéseinek lebonyolításánál, lényeges összegek folytak erre a célra, a múlt évi december 31-iki álladéknál nagyobb.

— Általános jelenség, hogy igen sok adós a tartozást az előirt részleteknél nagyobb mértékben is letörlesztették és így a tárcza álladéka emelkedésben van.

— Az eredmény kielégítőnek mondható. Az osztalék dolgában a mérleg elkészülte után fog az igazgatóság határozhatni. Amennyiben a viszonyok megengedik, a tavalyinál valamivel magasabb osztalék fog javaslatba hozatni.

**Weissenburger Nán-
dor, a Kereskedelmi Bank
vezérigazgatója így nyi-
latkozott:**

— A betétek emelkedtek, a tartozások törlesztése nagyon szépen folyt s bár az eredményről tiszta képünk még nincs, már most is megállapítható, hogy a tavalyi osztalék feltétlenül fizethető lesz, de valószínűleg nagyobb osztalékot fognak fizetni.

Az aradi honvédek félkaru hőse.

(Hazatérés a rokkantak vonatán. — Beszélgetés a vitéz honvéddel.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 22.

Svédországon keresztül kisebb-nagyobb csoportokban hetek óta térnek haza a régen nem látott hazai földre azok a hősök, akik a háboruban testi épségüket veszítve estek az orosz ellenség kezébe. A rokkant vitézek egyik legutóbbi szállítmányával tért haza és most a liceumi kórházban áll ápolás alatt egy bátor aradi honvéd: Tomics Mihály, a gyulai 2. honvédgyalogezred derék katonája. A husz esztendő főnlaki fia épen, egészségesen ment a háborúba és most fél karral, jobbát vesztetten tért haza a Marosmentére.

A liceumi kórház egyik tágas, napvilágos termében ül a csonka hős. Lafogyott, sápadt, intelligens katonacsrán az a már nem ismeretlen sajátos kifejezés, amely ott ég, mint közös stigma, a bémultak, csonkak, hősiességük végén új életre, új pályára, új küzdelemre készülők arán. Egyszerű és még is annyit kifejező szóval beszél sorsáról.

— Egy szerénsségi szerb kolostorban tanultam — mondja, — amikor a háború kitört. A kolostor falai közé is beröppent a hír. Csupa hozzám hasonlókorú fiatal ember volt ott, együtt. Ahányan voltunk, annyifelé szédeltünk: siettünk haza. Besoroztak és a gyulai kettős honvédekkel mentem északra az oroszok ellen. A Bug mentén tartottak akkor a harcok, amikor én csapatommal odaérkeztem. Ez év július huszadikán sebesültem meg. Őd magammal járőrbe küldtek ki. Az éjszakában kuszunk előre és csuszva-mászva elértünk az orosz drótkadályokig. Itt felfedeztek és golyózáport szűrtak reánk. Egy orosz golyó jobbkaromba a hónom alá fúródott. Négy társam nagy ügyvel-battal visszakuszott állásainkhoz, én pedig, amikor jóval később magamhoz tértem, lassan, inkább hemperegve, mint kuszva a közeli orosz árokba gurultam. Itt fedeztek fel az orosz szanitécek. Bekötözték és az orosz segélyhelyre szállítottak.

— Másnap a sebesültszállítók Bródvba vittek egyik kórházba. Negyed napja fekvtem a kórházban, amikor tudomra adták, hogy amputálni fognak, levágják a jobb karomat, mert vérmérgezés fenyeget. Tiltakoztam az amputáció ellen, de nem sokat hallgattak reám, azt hangoztatták, hogy életemmel játszom, ha tovább késlekedik az operáció. Az ötödik napon felvittek az operáló terembe, elaltattak. Mikor újra magamhoz tértem: nem volt már jobb karom. Nehéz volt elviselni ezt a tudatot, de lassan beletörődtem. Bródvból Kiewbe vittek, ahol négy hetet töltöttem, majd egy moszkvai kórházban voltam öt hétig ápolás alatt. Végül Pétervárra kerültem, ahonnan egy heti ott időzés után beosztottak a legközelebbi rokkant szállítmányba. Svédországon keresztül tértünk haza Magyarországra.

— Mint sebesült-fogolynek elég jó dolog volt. Nem panasszkodhatom: az oroszok tisztességesen bántak velünk, ennivalónk elegendő és jó volt. Fehér kenyeret, kalácsot, csáját, különösen sok csáját mindig kaptunk. De azt is hallottam, hogy a sebesültetlen foglyok sorsa távolról sem volt ilyen jó. Tapasztalatból is tudom, hogy egyik helyen például kétszer fogolynek főztek egyetlenegy konyhában, aminek természetesen az lett a következménye, hogy egyes foglyok két napig sem kap-

tak enni és hozzánk, sebesültekhez jöttek ételért könyörögni.

— Kétszázötven rokkant bajtársammal tértem haza. A transzportban voltak olyanok is, akik távol Szibériában töltötték fogságuk, betegségük idejét. Ezek bizony sokat panaszkodtak a hidegre, szokatlan táplálékra, a bánásmódra.

— Most félkarral az a szándékom, hogy megtanulok balkézzel írni és valami írói munkába kezdek. Egyelőre itt kell maradnom a liceumi kórházban Aradon, amíg a rokkant lekolák egyikétől értesítést kapunk, hogy van hely és mehetek tanulni.

Büntető-akció

Bulgária ellen.

(Az entente új bázisa: Valona.)

Magyar tudósítók.

Bukarest, december 22.

Az Adeverul jelenti: Bukaresti politika körökbe az a hír terjedt el, hogy Szesszonov orosz külügyminiszter újabb ajánlatot tett a román kormánynak. Mértékadó hivatalos körök szerint ez a hír koholmány. A görög Venizelosz-kormány bukásának időpontja óta Románia az entente egyik államától sem kapott újabb ajánlatot Románia hadbavonulására vonatkozólag.

A helyzet a Balkánon nagyon kedvezőtlené alakult az entente számára. Ezt nyíltan is bevallják az entente bukaresti képviselői. Az entente diplomáciai és katonai kudarc a Balkánon, az entente diplomáciai és katonai köreinek előre nem látó voltában leli okát és magyarázatát. Ezeknek lett volna kötelességük a balkáni helyzetet előre alaposan tanulmányozni és minthogy ezt elmulasztották, ezek felelősek a kudarcért és ezért nincs ma már szavuk az entente külpolitikájának vezetésében, ezért távolították el őket helyükről.

Az entente diplomáciai és katonai körei most különösképpen azzal foglalkoznak, hogy milyen úton és módon lehetne a Balkánon új akciót kezdeni. A négyes szövetség egy ismert diplomataja erre vonatkozólag a következőket jelentette ki az Adeverul szerkesztője előtt:

— Mi tudjuk, hogy Szófiában és Berlinben azt hiszik, hogy a Balkánon már végképp lemondunk az akcióról. Azonban tévednek. A Balkánt nem hagyhatja el az entente. Ebben a tekintetben tökéletes egyetértés van a szövetségesek között. A Balkánon új vállalkozás előtt állunk, amelyben Oroszország viszi a főszerepet. Bulgáriát meg kell büntetnünk.

— Az új csapatokat egyelőre Valonában koncentrálik. Valona lesz új előkészületeink bázisa és központja. Az Olaszországgal folyó tárgyalásaink a legjobb mederben haladnak. Bizonyos, hogy az entente a Balkánon sikert fog aratni.

Milano. A lapok napok óta hangsúlyozzák, hogy az olaszok csupán védelmezik Valonát. Az aiban probléma ügyében mérsékletre intik a publikumot.

Milano. A Corriere jelenti Szalonikiból: Francia aviatikusok felderítő repüléssel megállapították,

hogy Gevghehi és Dolran között csak kevés bolgár csapat van, míg főhaderejük tizennégy kilométerrel hátrább áll.

Genf. Florinából jelentik: Athén és Monasztir között a postaforgalom helyreállott. A monasztiri hatóságok utasokat nem bocsájtanak be a városba.

Tizenötéves izgató.

(Javítónevelésre itélt diák.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Szeged, december 22.

A szegedi ítélőtábla felebbviteli tanácsa ma egy tizenöt éves gimnáziumi tanuló ügyében ítélkezett, akit izgatással és büntett földiesésének vétségével vádolt az ügyészség. A vád szerint októberben azt mondta Zeisel Aladár kulai újságban, hogy: „A szerbek jó harcos katonák, majd kapnak a svábok és a magyarok, csak minél beljebb menjenek be Szerbiába, annál többet kell majd szaladniuk viskaja!” A következő héten, ugyancsak a kulai újságban, újságolvasás közben azt mondta, Kolarits Dániel: „Jól tették a szerbek, hogy meggyilkolták Brankovics György patriarkát, mert gyűlölte a szerbeket és szerette a magyarokat, olesón eladta nekik a beocsini cementgyárat!”

A zombori törvényszék az első vádpont alól fölmentette a diákot, mert tagadásával szemben csak egy tanu vallott ellene. A második eszben való izgatást és büntett földiesését azonban igazoltnak látta a törvényszék és a fiatalkorú vádlottat egy évi fogházra ítélte. A zombori törvényszék a gyorsított eljárás szerint tárgyalta az ügyet. A büntett földiesésére vonatkozó vádat a fiatalkorúak bíróságához utalta az elsőfoku bíróság. Az ítélet indokolása szerint a vádlott megfelelő értelmi és erkölcsi felelősséggel. Fanatikus rajongója a nagyserb álmoknak, többször hangoztatta, hogy kész meghalni Szerbiáért. Az ulvidéki szerb gimnázium négy osztályát végezte. Jellemző — mondja az ítélet indokolása — hogy amikor a hazafias érzület ápolása szempontjából nagyon is kifogásolható újvidéki szerb gimnáziumot a háború kitörésekor nyomban bezárták, a Kolarits-fiu nem folytatta tanulmányait a közeli uiverbási állami gimnáziumban, hanem inkább odahaza maradt az édesanyjánál Kulán. A fia anyja varrónő.

A mai táblai felebbviteli tárgyaláson Biró Vilmos dr. kuriai bíró elnökölt. A tanácsban résztvettek Orosz Pál dr. és Salánky József dr. táblabírák. A vádhatóságot Horváth Jenő dr. képviselte, a vádlottat Grün Béla dr. védte. A felebbviteli tárgyaláson kihallgatták a vádlottat, aki tagadta, hogy egyáltalán mondta volna az inkriminált kifejezéseket. Az ügyész vádbeszédében fölemlítette, hogy a törvényszék hatáskörén kívül ítélkezett a gyorsított eljárás szabályai szerint ebben az ügyben, amely a fiatalkorúak bíróságához tartozik. Az ügyész kérte ennek hivatalból való megállapítását. Egyébként a fogházbüntetés fölemelését kérte. Az ítélőtábla megváltoztatta a törvényszék ítéletét és fogházbüntetés helyett javító-nevelésre ítélte az izgató diákot.

Harctéren levő katonáknak

a legkedvesebb és legalkalmasabb ajándék egy hazuról érkező hírlap. Az „ARADI KÖZLÖNY“-t a táborban minden aradi katona olvassa.

Szalonikinél támadást vár az entente.

(A görög tárgyalások kulisszatitkai. — Konstantin király beakart avatkozni az entente mellett.)

— Távirati tudósítás. —

Szaloniki—Genf, december 22.

Szaloniki. A lakosság a görög csapatok elvonulása folytán nagyon nyugtalan. Számos osztrák, magyar és német állampolgár elutazott. A görög csapatok Verriába és Sorovlesba mentek. A szövetségesek új frontjukat Karasuritól egy második, némileg hátranyúló védelmi vonallal akarják állítólag támogatni, amely Lahanaig terjedne. Az erődítések szorgalmasan dolgoznak. Szaloniki lakossága fél, hogy a várost belevonják a hadterületbe, minthogy sok hadihajó berongyoz a kikötőben, készen a beavatkozásra. A legújabb intézkedések szerint Szalonikiben egy egész görög hadosztály maradna vissza. A szövetségesek az egész várost megszállásútervezték. Már biztonsági rendszabályokat is foganatosítottak. A központi hatalmak, valamint Bulgária és Törökország konzulátusait élesen figyelik.

A Journal de Geneve londoni levelezője szerint ma már Konstantin király nagy népszerűtlensége Angliában kezd veszíteni intenzitásától. Látják, hogy engednie kellett az erőszakos angol föltételeknek és megértő szemmel kezdi méltányolni, hogy nehéz helyzetben van. A genfi lap tudósítója érdekes adatokat ismertet a balkáni expedíció régi aktáiból.

Az év kezdetén Görögország hajlandó volt flottáját és szállítóhajóit a dardanellai expedíció számára Anglia és Franciaország rendelkezésére bocsátani. Akkor Oroszországnak nem volt szimpatikus a dolog, hogy Görögországnak is része legyen Konstantinápoly elfoglalásában és a terv nem valósult meg.

Áprilisban György görög herceg elhagyta Páris, hogy Athénben Konstantin király elé terjesszen egy tervet, mely az entente és Görögország seregeinek kooperációját célozta. Mielőtt a herceg elutazott Párisból, beható tárgyalásokat folytatott Franciaország vezető államférfiaival. Konstantin király György előterjesztését nem fogadta barátságosan és Gunarisz minisztériumával folytatott alapos megbeszélései után hajlandóan jelentette magát arra, hogy a csatlakozási vonal ellen expedíciót küld. Itt következett az első nagy meglepetés: a szövetségesek visszautasították Konstantin király ajánlatát.

Ha a szövetséges diplomácia egyik baklövését nem tetézté ilyen módon a másikra, akkor Görögország ma az entente oldalán harcol. De mindenütt elkéstek, Bulgáriában, Görögország-

ban és Romániában egyaránt. A tudósító megjegyzi, hogy mindezek dacára az angol közvélemény még mindig azt hiszi, hogy nem veszíthetik el a háborút.

Nem lehet tehát esodálkozni azon, hogy az entente magatartása után Görögország súlyos helyzetét felismerve szigorúan ragaszkodik semlegességéhez, tartiák ezt Bukarestben is. A L'Indépendance Roumaine írja: Ha Görögország szövetkezik az entente-tal, könnyen megtörténhetik, hogy az entente arra való tekintettel, hogy Görögország kisebb és gyengébb, egyszerűen azt mondja, itt vagyok itt maradok. Szaloniki oly gyönyörű, melyről birtokosa nem könnyen mondhat le. De ha csatlakozik Görögország a központi hatalmakhoz és Bulgáriához, megtörténhetik, hogy az ellenséges flotta a görögök szemeláttára semmisíti meg az ország kikötőjét. Görögország azt is tehetné, hogy az angolok és franciák leegyeztetése után vezető férfiakat tuszokként visszatartja és kielenti az ententének, hogy minden együlvésért, melvél a görög partok ellen irányítanak, a tuszok egyikét agyon fogja lövetni. E pillanatban Görögország egyik félhez sem csatlakozott. Annai bizonyos, hogy a Szaloniki közelében táborozó csapatokat máshova rendelték. Ezzel nagy látszik, azt akarja jelezni, hogy semlegességét egyelőre nem hagyja abba, hanem nézni fogja amikor angolok, franciák, németek, osztrákok és magyarok megszárolják egymást görög területen. Most ez a helyzet. De nem szabad elfelejteni, hogy a mai nap bizonyára nem a holnapi nap bizonyossága is.

Görögország népe azokat igazolta, akik a semlegességet tartják az ország fűzőségének és a most lezajlott választásokon Venizelosz hihetetlen hosszú időre elbukott. Már a manifestuma is egy kétségbeesett emberre vallott, aki király ellen való forradalmi támadásaival akart kimenekülni abból a helyzetből, amelybe jutott. A képviselőválasztások eddigi eredményéből látható, hogy pártja nem jöhet többé számításba. A választási harcot a kormány hívei vívták meg. A legnagyobb sikert Gunarisz aratta, ugyanaz a Gunarisz, akinek az a meggyőződése, hogy Görögországnak nem szabad beleavatkoznia az európai háborúba és semmi esetre sem szabad elesébbítatnia magát az entente íretereitől. Kétszáz hivat választották meg. Ötven további mandátum jutott a mostani minisztérium híveinek és csak ötven választás eredménye ismeretlen. Már is világos, hogy a görög választások ismét nagy csalódást okoznak az ententének.

Athén. Khalorhis volt külügyminisztert a király konstantinápolyi nagykövetté nevezte ki.

Harcot indít az ellenzék a kormány ellen. Budapestről jelentik: Az ellenzéki pártok ma délután a függetlenségi pártkörben népes értekezletet tartottak, amelyen megjelentek Károlyi Mihály gróf, Apponyi Albert gróf, Andrássy Gyula gróf, Zichy Aladár gróf, Földes Béla és Szerenyi József. Az értekezleten elhatározták,

hogy a parlamentben a kormány ellen a leghevesebb harcot indítják meg, miután Tisza István gróf magatartásával felforgatta a parlamenti pártközi békét. A Pénzügyi Központ forszírozásával provokálták az ellenzékét. Követelik a szombati interpellációs nap visszaállítását.

Szegény gyermekek ruhája.

(Ünnepélyes karácsonyi ajándékosztás a Gyermekfelruházó Egyletben.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, december 22.

Megható ünnepség játszódott le ma délután három órakor a Weitzer János-utcai iskola nagytermében. Az Aradi Gyermekfelruházó Egylet, amely márkében is egyike volt a legagilisebb aradi jótékony egyleteknek, a háboru kitörése óta még fokozottabban, még intenzívebben fejté ki áldásdus tevékenységét, tartotta ott ma ruhakiosztását. Azok a fiatal urileányok, akik az egyesület tagjai és akik annak nagy munkájából kivették részüket, fardosáruk méltó jutalmát láthatták ma azoknak a csöppnyi gyerekeknek örmében, akik boldogan szorították magukhoz az ajándékot, a meleg ruhát, az új cipőt, alsóruhát és még hozzá a pakk cukrot, amely minden egyes ruha-csomaghoz mellékelve volt.

A Gyermekfelruházó Egylet az idén elsősorban a hadiárvékat részesítette ruha-adományokban és erre a célra a márciusi kokárdagyűjtés eredményét használta fel. A hadiárvék mellett azonban még több száz szegénysorsu gyermeknek is jutott ruha, dacára annak, hogy az évben a ruházati cikkek ára majdnem százötven százalékkal emelkedett.

A ruhakiosztási ünnepélyen az egyesület tagjai kívül nagy és előkelő közönség jelent meg. Sokan voltak ott az adományban részesült gyermekek szülei közül is, több gyászos hadiözvegy, akiknek könybe lábadt szemük a megható jelenet láttára. Az egybegyűlt közönséget néhány szóval Priegl Irénke elnöknő üdvözölte, kiemelve azt a fáradhatatlanul munkálkodást, amelyet az egyesület érdekében Probst Böske titkárnő és Schoór Gitta társelnöknő fejtettek ki, majd átadta azoknak a szót, akik a mostani gyűjtési akciót vezették. Schoór Gitta leendőletes és szép szavakkal — amelyeket nem egyszer szakított félbe az özvegyen maradt anyák és gyermekek sokorása — szólott ezután a közönséghez és a felruházendó gyermekekhez.

— Örömmel üdvözölöm önöket — mondotta — most, amidőn egybegyűltünk, hogy a szent karácsony ünnepének előtt külsőleg is kifejezést adhassunk egyletünk nemes hivatásának. Utóbb alkalom ez, hogy egyletünk és annak élén Üchritz-Amadé Emilné grófnő méltóságának kitartó és áldozatkész munkásságának eredményeként a szegénysorsu iskolagyermeket, főleg pedig a hadiárvékat felruházhassuk.

Ezekben a nehéz és súlyos időkben azokra gondoltunk, akiknek családfe tartójuk, kenyérkeresőjük életüket áldozták fel hazánk jövő boldogságáért, azokra a szegény árvaakra, akiknek kicsi szívükben a mély gyászt óhajtjuk enyhíteni és szemekről egy-egy könnyet letörölni. Fegadistok kedves gyermekek tőlünk szívesen a csekély adományt és kívánom, hogy a mindenható istennek irántatok való gondos-sága enyhítse a ti jövő életekben a felelősséget a kimondhatatlan mély bánatát. Ez alkalommal pedig engedjék meg, hogy hálás köszönetet mondjak a nagyközönségnek, a tisztelt sajtónak és a tantáteleknek ama szíves támogatásért és jóindulatért, amely lehetővé tette nekünk, hogy egyletünk nemes céljait megvalósulva lássuk.

Záró ünnepély hangzott fel a beszéd után, majd az egyesület leánytagjai kísérték a gyermekek közt a ruhákat. Boldogan és meghatottan, új ruhájukat magukhoz szorítva oltották szét az apróságok, akikkel egy napra felvidétni lehetett a legsúlyosabb csapást, amelyet a sors egy gyermekre mérhet.

H I R E K. LEGIÁBB.

Erkezett éjjel 3 órakor.

Köln. A Kölnische Zeitung jelent Kairóból: Erős török csapatok nyomulnak elő a szuezi csatornához. Naponta elősátározások folynak az angolok és a török-arabs felderítő-osztályok között. Szudánban és Egyiptomban a nyugati tartományokban modernül felfegyverzett és ágyúkkal ellátott bennszülöttek és az angolok között állandó harok folynak.

Szótia. A Prepress irja: A görög választások eredménye nagy forderejű s súlyos csapás a négyesszövetség politikájára. Végleg összeomlott az entente azon reménye, hogy a hellén nép a választásokon iránta való rokonszenvét nyilvánkoztatja.

Cettinje. (Havas.) Egy osztrák-magyar repülőgép tizenhetedikén átrepült Szkutarin s három bombát dobott le, amelyek két szerbet megölték.

Frankfurt. A Frankfurter Zeitung irja: A *Gazetta di Venezia* irja: Valóban huszezer osztrák-magyar haditörőly van, akik Szerbiából gyalog tették meg az utat. Legközelebb Itáliába szállítják őket.

Logaikról lemondott virilisták.

(Tizenöt új név a jegyzékben.)

Arad, december 22.

Arad, december 22.

Holnap délelőtt jár le a határideje annak a nyilatkozatnak, melyet amas Arad városi virilis jogu törvényhatósági bizottsági tagoknak kell tenniük, akik a legutóbb összeállított névjegyzékben szerepelnek és akik akár azáltal, hogy választás útján, akár azáltal, hogy más törvényhatósági bizottságban is helyt foglalnak, kettős mandátummal bírnak. Varjassy Lajos polgármester kérdést intézett hozzájuk, vajon melyik törvényhatósági bizottsági jogot óhajtják gyakorolni. A választottak, névszerint: Adler Andor, Maller Károly, Nemes Géza, Ottenberg Tivadar és Reinhart Gyula már a mai napon bejelentették, hogy lemondanak a virilis jogukról és a választás útján kapott mandátumot tartják meg. A más törvényhatósági bizottságokban is jogosultsággal bírók közül a következők válaszoltak a polgármester felhívására: Bréda Viktor gróf és Bohus Zeigmond báró Aradvármegye törvényhatósági bizottságának maradnak tagjai, Urbán Péter báró kijelentette, hogy nem Aradon gyakorolja törvényhatósági bizottsági jogát, Füst János azt jelentette, hogy aradi virilis jogáról lemond, Seffer Vilmos és Pártos Jenő Szeged város törvényhatósági bizottságának maradnak tagjai, Purgly János, Hámosi László dr. és Urmányos János még nem nyilatkoztak és Steiner Jakab Arad város törvényhatóságában óhajta jogát gyakorolni.

Robitzek Agoston dr., az igazoló választmány elnöke, holnap öt órára hívta össze a választmányt, hogy a lemondottak nevét a jegyzékből töröljék és helyükbe tizenöt más legtöbb adófizetőt igazoljanak. Ezután már véglegesen lesz a virilisek névjegyzéke. Ezt be-terjesztik a törvényhatósági bizottság tudomásul vétel céljából, ami a január másodikán

tartandó rendkívüli közgyűlésen történik meg. Ekkorra a polgármester az újonnan felvett tagokat már értesítette arról, hogy a közgyűlésen jogukat gyakorolhatják és így ezen a rendkívüli közgyűlésen majd megválasztottak lesznek a közigazgatási bizottság tagjai is.

Angol hadvezérek.

Arad, december 22.

Arad, december 22.

Az angol hadvezérek közül Európa jóformán csak French tábornagyot és Kitchener hadügyminisztert ismeri, mert ezek már a korábbi háborúkban is szerepet játszottak. A többi angol hadseregvezérnek jóformán csak a neve ismeretes.

Már néhány héttel ezelőtt történt, hogy az angol vezérkari főnök személyében változás történt, amiképpen erre a rendkívül fontos állásra Sir James Wolfe Murray altábornagyot nevezték ki. Az új vezérkari főnök 1858-ban született, tehát jóval idősebb, mint a nyugati fronton lévő angol haderő új főparancsnoka, Haig. Murray 1872-ben lépett a hadseregbe és mint fiatal hadnagy végigküzdötte az asanti-háborút. Speciális képességei különösen a hadtápszolgálatban tűntek ki. A délafrikai háborúban a hadtápszolgálat főnöke volt és 1908-ban az indiai hadsereg főhadiszállásvezetőjévé nevezték ki. 1907-től 1911-ig az indiai hadosztály parancsnoka volt.

A közérdeklődés most Mesopotámia felé fordul. Az ottani angol haderő két felelős vezetője, Nixon altábornagy és Townshend tábornok. John Ecclest Nixon 1857-ben született. Husz éves korában belépett egy angol gyalogszerebe, ahonnan nem sokára Indiába került a XVIII. bengál-eszredbe, amellyel végig esztáta az afgán hadjáratot. Résztvett 1881-ben a Vaziri-expedícióban, valamint a Csitrálban támadt fölkelés leverésében. A bur háború második részében egy lovasbrigádnak a parancsnoka volt, majd 1907-ban kinevezték az indiai bengalerei dandár parancsnokává. Egy évvel később Haig tábornok utódja lett az indiai lovasság főfelügyelőségében. 1908-ban a VII. divízió, 1910-ben pedig a pesavári hadosztály parancsnoka lett. 1912-ben kinevezték az indiai déli hadsereg vezetőjévé.

Townshend vezérőrnagy, akit a törökök a minap visszavonulásra kényszerítettek Ktesifonnál és aki most Kut-el-Amránál táborozik, 1861-ben született és 1881-ben a brit tengerészet kötelékébe lépett. Néhány évvel később áthelyeztette magát az indiai hadseregbe, majd résztvett a szudáni hadjáratban, amelyben egy tevék hadoszlopát vezényelt. 1891–92-ben résztvett a Hunzar–Nagar-expedícióban és az afgán fölkelés idején a csitráli vár parancsnoka volt. Kitért a dongolai expedícióban, valamint az új mahdi ellen viselt niusi hadjáratban is. Ezután a bur harotérre rendelték, majd ennek befejezése után katonai attasénak nevezték ki Párisba. 1907-ben visszatért Indiába, ahol két évvel később mekapta a dandárparancsnoki, majd a vezérőrnagyi rangot és 1912-ben egy gyermati hadosztály parancsnokává nevezték ki.

Meghalt Lüttich meghódítója.

Hannoverből jelentik: Emmich tábornok, Lüttich meghódítója ma meghalt. A tábornok volt az első győző ebben a háborúban, aki a *Pour le merite* rendjelet kapta a német császártól.

— A naptár. Az aradi közönség hozzászokott, hogy az az újság, mely mindennap hűségesen eléje viszi az eseményeket, ilyenkor esztendő végén bejelentse azt is, hogy a jövő évi kalendáriumot mikor juttatja el olvasóinak. Ez a bejelentés a második háborús karácsony alkalmával elmarad, mert elmarad maga a naptár is. A világháború korlátok közé szorított minden ipari termelést, mert minden gondolatunk és minden tudásunk, minden késztetésünk és anyagunk csak a legfontosabbra eszt. a háborút szolgálhatja. A papír, a festék gyártása, a klisék előállításának óriási nehézségei, a munkás hiány, a nyomdász ipar termelési lehetőségeit olyannyira redukálták, hogy az aradi napilapok kiadónak, habár sajnálattal, de erre az esztendőre le kellett mondaniuk a naptár készítéséről. Az aradi lapok naptárai vaskos kötetek szoktak lenni, művészi értékű illusztrációkkal és a papírgyárak est tudva, eleve figyelmeztették a lapok kiadóit, hogy könyvkiadásra elégséges papírt előteremtési még a legmagasabb áron sem tudnak, a cinkográfusok pedig anyag hiány miatt — ellenséget pusztító lövedékre kell a fém — meghatározott időre szóló szállítást nem vállalnak. Az aradi lapok megszokott és szívesen várt ajándékát tehát az évben a háború annyi lemondása közt, nélkülözni kénytelen az előfizető.

— Kiténtetés. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király az ellenséggel szemben tanúsított vitéz magatartásáért Hauser Henrik 2. honvédgyalogezredbeli ezredes, egy hegyi dandár parancsnokát és nemes László Miklós 3. huszárezredbeli őrnagyot a hadiékítményes katonai érdemkereszt harmadik osztályával és gróf Pongrácz Pál 3. huszárezredbeli hadnagyot a signum laudisval másodszor tüntette ki. — Kránczy Béla dr., honvéd-husár ezredorvos, az aradi előkelő társadalom kedvelt tagja, a signum laudis tulajdonosa a harotéren szerzett érdemeinek elismerésül újabb kiténtetést nyert.

— A legrövidebb nap. A nap ma derűtlen sötét, kellemes, de hűvös téli nap volt, délután től ötör még csak egészen enyhén szürkült. „Hallatlan — mondtam — és a kalocsai Haynold obszervatórium havi jelentése szerint ma van az esztendő legrövidebb napja! Tegnapelőtt már délután háromkor koromsötétre borult az idő, akkor nem volt legrövidebb nap: A naptár a mai szent napról be-mondja: Napkelte 7 óra 47 perckor, napnyugta 4 óra 3 perckor. Ezért ez a legrövidebb nap. Jó, Jó, de mult vasárnap egyáltalán nem kelt fel és nem nyugodott le a nap (legalább is a felhők mögött nem volt látható egyik tevékenysége sem), tehát a mult vasárnap feltétlenül rövidebb nap volt, mint a mai.” De ezek csak olyan mellékes magángondolatok. Utó-végre is vagy hiva az ember a tekintélyeknek, vagy nem. A naptárkészítőknél nagyobb tekintélyt pedig nem lehet elképzelni, hiszen ezek az urak mondják meg évről-évre, hogy milyen sorrendben következnek a napok és hónapok és ha azt mondják (már idén decemberben), hogy a jövő év július 29. szombaton lesz, hát csakugyan be is következik ez a csoda. A tekintélyekbe vetett hittel, félretéve minden okoskodást, fogadjuk el, hogy csakugyan ma volt a legrövidebb nap. Ennek első sorban a nagyot alvók örvendhetnek, mert — ha egyéb okból nem kellett felkelniük — teljes tizenöt óra és ötvennégy perces éjszakát aludhattak át, amire kerek egy esztendőig nem lesz alkalmuk, mert holnap már négy perccel és azontul naponként ennyivel rövidebb az éj és hosszabbodik a nappal.

— **Vadász önkéntesek estélye.** Az aradi 28. tábori vadászrezd önkéntesei, Rikk főhadnagy patronátusa alatt a meghívott vendégek ma este a Központi szálló különtermében társasvacsorára gyűltek össze, amelyet táncmulatság követett. A vacsora alatt a zenét a vadászok zenekara szolgáltatta: az aradi besorozott cigányok ugyanis kivétel nélkül a huszonnyolcas vadászokhoz vonultak be s hamarosan a harctérre kerülnek, mint „k. u. k. Feld-Zigeunerkapella”. A vacsora után a fiatal és fess önkéntesek, akik közül néhány már a legközelebbi menetszázzal a harctérre megy, kitartással és jókedvvel táncolnak egész hajnalig s a fiatal hölgyek, akik részt vettek a mulatságban, bizonyára úgy fognak arról mindig megemlékezni, mint a legjobban sikerült bálról. A társasvacsorán és táncmulatságon a következő hölgyek vettek részt. Urasszonyok: Dr. Jákó Sándorné, özv. dr. Hész Mihályné, özv. Komlóssy Sándorné, Unzár Arminné, Szűcs Vilmosné, Tesits Sándorné, Szathmáry Gézané, Marossy Miklósné, Finta Lajosné. Urleányok: Csepregy Marzó, Bözsi és Ilcsike, Eisenkolb Kató, Finta Sárika, Széll Eoi, Ungár Dusika, Szűcs Mimi és Jolán, Balla Hajni, Marossy Macika és Buoi, Tesits Mariska és Lenke, Jakó Ilonka, Omaszta Bözsike, Hész Ilonka, Nicsovics Olga, Hiranka Gusztis Kamler Mimike.

— **Hat évi börtön telhamisításért.** Neddenmayer Vilmos gráci tejkereskedőt, aki jelenleg tartalékos káplár, — mint Grácból írják — a gráci katonai parancsnokság bírósága csalás büntetéseért hat évi súlyos és részben szigorított börtönre ítélte, mert a vevőinek szállított tejet állandóan lefőlőzte és mégis mint teljes tejet hozta forgalomba.

— **Adományok.** A harctéren küzdő katonák karácsonyi ajándékára adakoztak a polgármesteri hivatalnál: M. kir. aradi első őrszázad 111 korona 70 fillér, Galiszer Antal 5 korona, M. kir. aradi első őrszázad újabb adománya 15 korona, Ramer Rózsika 8 korona, Spitzler Rudolf 20 korona, Gál Károlyné 5 korona, özv. Nauner Mihályné 5 korona. Törvényhatósági bizottság 31015/755. sz. határozata alapján Arad város közönsége a háztartási alaphól kiutalta 300 korona, Istvánffy Béláné Szemlak 50 korona, Weisz Márkusné és Kornis Annus 15 korona, Dörs Gusztávné 3 korona, K. L. 1 korona.

— **Halálozás.** Montag Vilmos hosszú ideig tartó szenvedés után tegnap délután meghalt 98 éves korában. Temetése holnap délelőtt 11 órakor lesz a József főherceg-ut 18. számú házból.

— **Az ügyvédi kamarából.** Az aradi ügyvédi kamara közlése teszi, hogy Papp János dr. körös-bükényi ügyvédet Lippára történt elköltözése folytán az ügyvédek lajstromából törölte.

— **Az Ipartestületi tartalékkórház.** Betegzeit e hét elején helyezték a Hasznigert-utcai kórházba helyezték át, miért is a kórház ez idő szerint üres. Ezért a vezetőség több oldalról érkezett felkérésre elhatározta, hogy ez évi karácsonyi finnepséget, melyet a tavalyihoz hasonlóan kellemesség és emlékeztetéssé akar tenni, a vaggongyári kórház beteg- és sebesültjei részére rendezi. A kórház vezetőnöi, özv. Csillag Lajosné és Mairovitz Emilné ezúton is kéri a kórház nemesszövetségét, hogy a péntek délelőtt 11¹/₂ órakor a vaggongyári tartalékkórházban tartandó karácsonyi ünnepséget megjelenésükkel emeljék.

— **A hirdető közönség b. figyelmébe!** Felkérjük mindazokat, akik az „Aradi Közlöny” karácsonyi számába hirdetni hajtanak, hogy b. hirdetésüket — a lapban megtehető helyen való elhelyezés szempontjából is — idejekorán a kiadóhivatalhoz eljuttatni szíveskedjenek. Kiváncsra, esetleg telefon hívás esetén a hirdetés felvétele végett (Telefon szám 151.) megbízottunkat készséggel elküldjük.

— **A katonaság és az Aradi Tükör megjelenése.** Az Aradi Tükör első számának megjelenése elé akadályok gördültek. A katonaság részéről az gondalmak merültek fel a lap egyik cikke miatt, amelyben az aradi vöröskereszt kitérítései vannak az Aradi Tükör már készen állott a így a lapból új példányokat kiadni. Ez természetesen kérelmet az Aradi Tükör első számának megjelenését, amely így esőtörtök helyett szombaton kerülhet csak a közönség elé.

— **Börtönre ítélt izgató pap.** A máhhauseni rendkívüli haditörvényszék Seiller Teofilé luftendorti lelkész hat havi fegháza ítélt németellenes magatartása miatt. Seiller kijelentette, hogy a németek ellopták Belgiumot és ha megtartják Elezár-Lotharingiát, akkor minden tisztességes ember Svájcba költözik.

— **Az Aradfalva-adományok vasárnapi nyugtázásához pótlólag megemlítjük,** hogy özv. Ludvig Lajosné két gyűjtő iven adományozott 20—20 koronát, vagyis összesen 40 koronát juttatott célra.

— **Gyermek kocsik, gyermek székek, játék árak** a legolcsóbbtól a legfinomabbig, valamint elegáns női táskák, utasó kiegészítők, pénztárcák, manikűr és tésű garnitúrák, illatszerek és más ajándék tárgyak, katonai felszerelések, stb. rendkívüli nagy választékban. Hegedűs Gyula cégaél, Arad Andrassy-tér 16. szám. 4567

— **Aerowasch légnyelő mosógép** gyakorlati bemutatása ma és minden esőtörtökön délután 4 órakor díjmentesen látható Magyar Ferenc Arad, Zrínyi-utca 6. sz. gazdasági gépüzletében. 4468

— **Ezennel felhívom a közönség figyelmét** áruházamra. Sikerült egy híres németországi (berlini) gyáros bórúru készletét — u. m. női kiegészítők és pénztárcák — jutányos árban megvenni s azokat most, míg a készlet tart, olcsón elárulom. Mindenki meggyőződhet róla áruházamban. Fischer Áruház a Szabadság-téren. 227

— **Megnyit a nagy karácsonyi társiat** Fischer Nagyáruházában, Szabadság-tér. Örösi választék ajándék és játéktárgyakban. Szörme hinta lovak és játékbabák rendkívül nagy választékban. 227

— **Gyermek-kocsik, gyermek székek** csakis Fischer Nagyáruházában 10 koronától 150 koronáig. 227

— **Megkezdődött a karácsonyi ajándékok olcsó kiárusítása,** u. m.: üveg, porcellán, disznitáru, petroleum és vihánycsillárok, prima evőeszközök; nagy választék elsőrendű chinacézst, márvány, bronz és réztárgyakból. Képekterítés és üvegcsés legolcsóbban lesz elkészítve. Fischer Mór, Andrassy-tér 25., Neuman palota. Telefon 568. 4861

— **Apróhirdetések az „Aradi Közlöny”** részére felvételnek a Messenger-rov irodában Deák Ferenc-utca 8. Ugyanitt kapható az Aradi Közlöny.

— **Fűtsünk papírral!** A drága fűtőanyag mellett sokat megtakarítunk, ha a tüzelésnél olcsó hulladék papírt használunk. Helyen hulladék-papír kb. 50 kilós bálákban csomagolva kapható: bálanként 2 koronáért az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

— **Postacsomag, ajándéktárgy és utalvány** feladási könyvek egész vászonkötésben, arany címmal kaphatók 1 korona 50 fillérért az Aradi nyomda részvénytársaság nyomdájában József főherceg-ut 22. sz., a Kossuth-szobor-ral szemben.

— **Ügyvédi irodák b. figyelmébe.** A m. kir. igazságügyminisztérium 9900—1913. I. M. sz. rendeletében előírt és kötelező négyféle végrehajtási nyomtatvány kapható az Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdájában.

— **Divatos névjegyek Kerpelnél.** 198

Tisztelettel kérjük t. előfizelőinket, hogy a lap kézbesítésére vonatkozó reklamációkat, avagy a lakhelyváltoztatást mindenkori a kiadóhivatallal közöljék, (Telefon 151.) mert másutt, pl. a lapkihordónál, vagy pénzbeszedőnél leadott címváltozások elkésve, vagy egyáltalában nem jutnak birtokunkba.

Bombák a cár feje fölött

(Rövid az orosz főhadiszállásról.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, december 22.

A cárnak a harctéren való tartózkodásáról egy magasabb rangú tiszt, aki a cár környékében volt, a következőket közölte:

Az orosz főhadiszállás egy, a háború folyamán sokat emlegetett városban van (Minsk). A cár egy kétemeletes magánházban lakik, a város közepén. Az első emeleten van a cá hálozása és egyéb helyiségei, a második emeleten Frederik gróf udvari miniszter és Wejlikow generális, a császári udvar parancsnoka lakik.

A földszinten a cár testőrei vannak. A cár kőszekrények föl szőnyegből alakított ezt a testőrséget. Egy szomszédos magánházban a trónörökös lakik. Ő is az első emelet helyiségeket tartotta fenn magának, míg a há második emeletén Nilow főszárnysegéd, Dolgorukow főudvarnagy és Fedorow háziorvos lakik. Földszinten a cár tábori irodája, szolgaszemélyzet és a cserevis testőrsége van. A cár lakásától nem messze, egy kis park mellett, van a kíséret lakása. A kíséret tagjai: Kirill Wladimirovics nagyherceg, Boris Wladimirovics és Dimitrij Pawlowitsch, aztán a testőrség parancsnoka, Wabbe gróf, Gablin szárnysegéd és még több előkelőség.

Az élénk katonai élettel eltekintve a főhadiszálláson minden nagyon csendes, mert a szórakozások összes nevei szigorúan tilosak. Ezzel szemben igen gyakran van nagy istentisztelet és a cár mindögyiken megjelenik.

Ha a cár a főhadiszálláson van, akkor reggel kilenc óra tájban felkel és uniformisban elmegy a vezérkarhoz, melynek M. W. Alexejev a főnöke. Itt dolgozik a híres Raszkin tábornok is. A cár szorgalmasan részt vesz munkában és tudomást szerez a harctér minden pontjáról érkező jelentésekről is.

Hetenkint háromszor, rendkívüli esetekben pedig a rendes időn kívül is nagy haditanács gyűl itt össze. A tanácskozásokban a cár maga is felszólal igen gyakran. Délben hazatér lakásába a cár. Egy órákor reggelizik, számos meghívott előkelőség jelenlétében.

A reggeli részt vesznek Anglia, Franciaország, Szerbia, Montenegró, Olaszország és Japán katonai megbízottjai is. Az étrend igen gazdag, az ételek kitűnőek, hiszen a cár elhozta francia konyháját. Étkezés közben keveset beszél a cár, annál átalánosabbá válik a csevegés étkezés után. A reggelihez nincs bor, de a többi étkezéshez bort is adnak. Két és három között a cár meghallgatja a belügyvekről szóló jelentéseket. Ezután rendszerint egy au'ó-kirándulás következik. Hat órákor van a dîner, ezen ismét számos meghívott van jelen.

Kilencor szobájába vonul a cár és rendszerint tízenegyig dolgozik, még gyakrabban elbúzik a cár a fronta is és a csapatokhoz lelkesítő beszédekkel intéz. A kitüntetések sokszor személyesen tűzi hős katonái mellére. Egy ilyen alkalommal maidnem, hogy szerencsétlenül járt. Egy német repülő jelent meg a csapatok fölött és bombákat hajtott le. Nagy volt az ijedelem, de a cárnak nem történt semmi baja.

Felolvas szerkesztő:
Rudnyánszky Endre.

NYILTTÉR.*

Alólirottak fájdalomtól megtört szívvel tudatják a jó apának, nagyapának, dédapának és rokonnak

Montag Vilmos urnak

tolyó hó 21-én délután 4 órákor áldásos életének 98-ik évében rövid szenvedés után bekövetkezett csendes elhunytát.

Felejthetetlen drága halottunk hűlt tetemét tolyó hó 23-án délelőtt 11 órákor fogjuk József főherceg-ut 18. számú gyászházából az izraelita sírkertbe örök pihenőhelyére elkísérni és az anyatölgnek átadni.

Aldott legyen emléke! Béke hamvainak!

Arad, 1915. december hó 21-én.

özv. Berger Simonné szül. Montag Katalin, özv. Bokor Lóránd szül. Montag Malvin gyermekei. Deutsch Ede, Weiszfeld Adolf vejei. özv. Montag Lóránd szül. Nádas Jozsefina menyje. Számos unokái és dédunokái.

Atköltözködés miatt

a még raktáron lévő több száz üveg eredeti csomagolású különféle

angol és francia illatszerek

és illatszer-kasetták

olcsó áron adatkak el.

Nagy választék továbbá

kézapoló-, fésű- és uti-készletekben.

Hanzu Nestor

grogeria és illatszerüzletében

Arad, Weitzer János-u. 2. Telef. 455.

* Az ezen rovat alatt közlöttekért nem vállalunk felelősséget.

NEMZETI SZÍNHÁZ

Csütörtök, 1915. évi december 23-án:

A) Bérlet.

A) Bérlet.

Aranyember.

Színmű.

Közdete este fél 8 órákor.

ARADI KÖZLÖNY.

1916. évi január 1-től új előfizetést nyitottunk az Aradi Közlöny-re.

AKI a világháború eseményeiről hiteles, alapos, gyors és pontos tudósításban kíván értesülni, rendeljemeg

Az Aradi Közlöny-t,

mely Magyarország legkedveltebb, legelterjedtebb vidéki napilapja és közleményeinek érdekessége, valamint háborús híreinek megbízhatósága révén a legolvasottabb újság.

Az Aradi Közlöny

mindenható köpeti há olvasóját. A kiadóhivatal bevonult előfizetőinek a tábori postán pontosan utána küldi az Aradi Közl. új-t.

Az Aradi Közlöny

minden nequedékes előfizetője ingyen és bérmentre megkapja az

Aradi Közlöny

Nagy Fali Naptárát

1916. évre.

Tessék mutatványszámot kérni!

Könyv-, papir- és zenemű-kereskedés

Décsi Géza

Arad Forray-u. Hunyady palota Telefon sz. 902

Karácsonyra! Mesekönyvek!	
Benedek, Kis-könyvtár (60f. helyett) Most!	
Filléres-könyvtár	40 fill.
Legszébb Grimm-mesék	K 1—
Ezeregyél meséi	K 1—
Gulliver utazásai	K 1—
Krudy, Huság, kötve (K 4—)	K 2—
Ugyanaz	K 1-50
Sziklay, Testvérek	K 2—
Ugyanaz	K 1-50
Kincs, Magyar ég alatt (K 4—)	K 2—
Ugyanaz	K 1-50
Solymosy, Utirajzok (K 4—)	K 2—
Ugyanaz	K 1-50
Tarcsay, Szi. Margit (K 4—)	K 2—
Ugyanaz	K 1-50

Keménylapu képeskönyvek!	
Apró-cseprő képek	40 fill.
Mindenféle verses képek	40 fill.
Az én kis képeskönyvem	50 fill.
Apró képek, mégis szépek	50 fill.
Mancika képeskönyve	60 fill.
Mutatnak a gyerekek	60 fill.
Csingilingi képeskönyv	80 fill.
Sok-sok apró szép dolog	80 fill.
Kis cirkusz (10 lapos)	K 1—
Kis pajtásom (2 oldalos)	K 1—
Kicsinyek világa	K 1—
Séta az állatkertben	K 1-50
Kis katonák képeskönyve	K 1-50
Tündérmesék képeskönyve	K 1-50
Mackók mulatnak	K 1-50
Vidéki rendelést pontosan elintézték.	

Mesekönyvekben olcsó karácsonyi vásár!

Olcsó karácsonyi vásár képeskönyvekben!

Karácsonyra!

legalkalmasabb és legolcsóbb beszerzési forrás:

KERPEL

IZSO

Könyv-, zenemű- és papir-nagyáruháza

hol a legszebb ifjúsági iratok, képes- és mesekönyvek továbbá mindenféle magyar és német nyelvű ajándékkönyvek, rom. kath. és ref. imakönyvek, hangjegyek, operett- és couplé-ujdonságok, karácsonyi albumok stb. nagy választékban kaphatók!

Továbbá érkeztek írókészletek, bőr íróaljakatok, noteszek, bélyegkönyvek, töltőtollszarak, zsebkések, földgömbök, emlékkönyvek, lev.-lap albumok, karácsonyfadíszek, díszlevélpapírok, dísztentatartók, zsebirónok, finom pecsétnyomók, társasjátékok, színes pecsétviaszok, színes és matt heliogravűrök, művészi olajfestmények, u. m. Peske, Rottmann, Spányi, Kézdi-Kovács, Nagy Vilmos, Pap Emil stb. híres magyar festők eredeti alkotásai, melyek havi részletfizetésre is kaphatók. Festékkazetták, (olaj- és akvarellek), stb. stb. legdu-sabb választékban.

Ugy könyvek, mint hangjegyekben továbbá levélpapírokban is előnyös

alkalmi vételek.

Divatos névjegyek és egyéb nyomtatványok izléses készítése. Festészeti kellékek: festővászon, olaj- és akvarell festékek nagy készlete.

Nagy választék, olcsó árak, pontos kiszolgálás!

Kerpel Izsó

könyv-, zenemű- és papirkereskedése, Andrassy-tér, (Fischer palota).

NYITTO.

Helybeli és vidéki

kiskereskedők,**kantinosok,****piaci árusok**

és más

viszontelárusítók

sz. figyelmébe ajánlom, hogy

noteszek, különböző színű

mappa-levélpapírok, fé-

nyes és matt katonai, va-

lamint karácsonyi és uj-

évi levelező lapok, páros

és virágos aranyozott

levelező lapok, olcsó há-

borus imakönyvek, ciga-

rettahüvelyek, cigaretta-

papírok, írónok, elemi
isk. irkák, 100—100-as
levélpapírok, vajcsoma-
goló papírok, író tollak,
tömeglevélpapírok, min-
denféle csomagolópapi-
rok, makulatura, tábori
dobozok és ládikák, stb.

papírnagykereskedésében

állandóan nagy mennyiség-
ben és igen olcsó árakon
kaphatók. Vidéki megren-
delések is pontosan intéz-
tetnek el.

Kerpel Izsó

papírnagykereskedése

Aradon, Andrássy-tér 20.

Telefon 385. szám.

2921

Aranyat**Ezüstöt**

legmagasabb áron vesz,
vagy becsoról; ugyancsak
régiségeket vesz és elad

Losonczi Lajos

órák és ékszerész üzlete

ARAD, Szabadság-tér.

Telefon 904.

FIGYELEM!

CIPESZKÉI

CSIZMADIÁK!

GUSZTYUOK!

1 kgr. apróbb talpbütykök K. 30 fill.

1 kgr. nagy talpbütykök K. 2,50 fill.

1 kgr. vékonytalpbütykök K. 2,50 fill.

1 kgr. vastag talpbütykök K. 3,00 fill.

10% árt. K. 3,00 fill.

1 kgr. 60 méter arany szál K. 1,50 fill.

LEGKISEBB RENDELÉS 5 KOR.

Csomagolás, szállítás nem lesz fel-

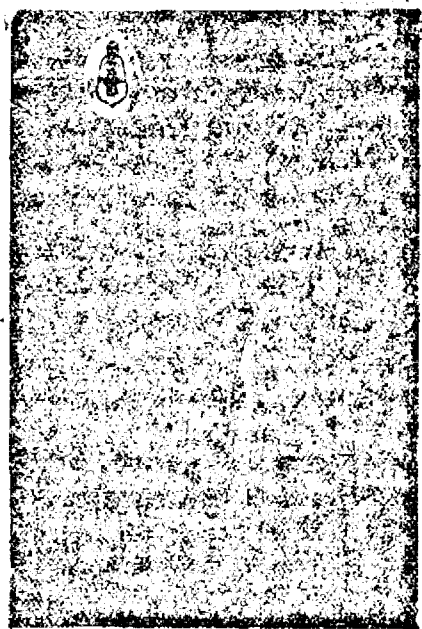
számítva. Bármilyen cipő- és bak-

kanos felszerés is megrendelhető.

Olm: 4667

Koppándy Lajos,

Gyufagyár-ut 2. sz., Kolozsvár.

HAZAI GYÁRTMÁNY.Kérje mindenütt az el-
ismert legjobb**TUNGSRAM-lámpát.**

Gyártja:

az Egyesült Izzólámpa és
Villamossági r.-t., Újpest.

3000 alkalmazott.

8721

Feladási hirdetmény.

Az aradvármegyei Kishalmagy községbeli volt urb. bir-
tokosság tulajdonát képező mintegy 185-5 k. holdnyi, a ter-
mészetben kellően ki és megjelölt erdőrészen tövön található
52855 tömör köbméterre becsült bükkből álló fakészlet 1916.
évi január hó 27-én délelőtt 10 órakor Kishalmagy község-
házánál megtartandó írásbeli zárt ajánlatok benyújtásával egybe-
kötött nyilvános szóbeli árverésen el fog adatni.

Kikiáltási ár 67780 (Hatvanhéttezerhét-százharminc) ko-
rona, bánatpénz 6778 korona.

A kellően kiállított és lezárt egy koronás bélyeggel ellátott
a jelzett bánatpénzzel készpénzben vagy ovadékképes magyar
állami értékpapírokban felszerelt zárt írásbeli ajánlatok a szó-
beli árverést megelőzőleg nyújtandók be az árverelő bizottság
elnökéhez, postán megküldhetők: Kőrjegyző Kishalmagy u. p.
Nagyalmagy ozimen. A postán beadott ajánlatokra reá jegy-
zendő: ajánlat az urb. erdőre. A kellően fel nem szerelt,
illetve a feltételektől eltérő ajánlatok figyelmen kívül hagyatnak.

Utóajánlatok nem fogadtatnak el.

A részletes árverési és szerződési feltételek Kishalmagy
községházánál és az aradi m. kir. erdőhivatalnál és a borossebesi
m. kir. jár. erdőgondnokságnál megtekinthetők, kívánatra
megküldetnek.

Kishalmagy, 1915. december hó 19-én.

5040

Rusz Béla
v. urb. jel.Nikula Mihály
v. urb. jel.

Törvényesen védve.

Meghódítva az egész világot!

Küzdő katonáinknak legjobb karácsonyi ajándék.
„KOPPÁNDY-féle valódi tea-kocka”
tea, rum, vagy citrom és cukor kockaalakban kap-
ható, mely kis helyen elfér és évekig eláll. — Egy
és fél deciliter forró víz reáöntésével a legzamato-
sabb teát szolgáltatja félperc alatt.

Harctéri katonáknak direkt szállítom,

ez esetben pontos címet és pénzt előre kérem. —
Megrendelhető csak a feltalálónál: Koppándy La-
jos, Gyufagyár-utca 3. Kolozsvár 2., pályá-
udvari postahivatal cím alatt. Ára darabonként
a rumosnak 14 fillér, citromosnak 12 fillér. Viszont-
eladónak 15% árkedvezmény. Csomagolás és száll-
ítás a vevőt terheli. Kapható minden jobb üzletben.

Képviseleik minden városban kerestek.

Ha izletes és jó mézes süteményeket szeret, úgy látogassa meg a mézeskalácsos üzletemet,
Szabadság-téren URANIA épületben levő
 ahol finom gyümölcskenyeret és teasüteményeket is nagyban és kicsinyben
 legjutányasabban nagy választékban árusítok. Haddbavonultaknak leg-
 alkalmasabb küldemény. Szíves pártfogást kér, kitűnő tisztelettel: **Weichelt János, mézeskalácsos.**

A szájúreg desinfectálásánál, valamint a torokbetegséget előidéző

bacillusok előlészénél, amely különösen gyermekeknek rendki-
 vüli fontossággal bír, mint feltűnően hatásos szer, seholsem
 nélkülözhető a **Formodor tabletta.**

Egy üveg 50 tablettával, 2 korona 50 fillér.

Gyöngyfehér fogakat
 nyerünk a

Doré fogpaszta

használatával. Nem habzik! A
 szájúreg desinfectálja, utóíze
 igen kellemes. Ara egy porcellán-
 szelencének 60 fillér.

Fejtorpát

leggyorsabban megszünteti

az eddig egyedüli ily szer, a vi-
 léghirű „Krovil” korpá-
 kenőcs.

Ara egy tégelynek 2 korona.

Fenti szerek kizárólagos készítője és egyedüli nagy raktára:

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertára Arad, Andrassy-tér 22. sz. (Megyeházzal szemben.)

A szépségápolás titka a használandó
 szépitőszerek helyes megválasz-
 tása! Ime ez az oka miért oly kedvelt

Rozsnyay Serail arckenőcse Rozsnyay Serail krémje.

Mindkettő kipróbált jó hatású készit-
 mény. 1 tégely kenőcs 1 korona 40 fill-
 ér. 1 tégely krém 1 korona.

Színes arcporok!!!

Próbadohoz 50 fillér! Kék, zöld, illa,
 testszín, sárga, barna Színházi vagy este
 kávéházi világításnál osodás hatású.

Kapható:

1845

Rozsnyay Mátyás gyógy-
 szertárában Arad, Szabadság-tér.

**Legjobb minőségű
 karácsonyi szaloncukorkák
 kaphatók:**

GÁBOR MIKLÓS

csokoládé és cukorka gyári lerakata

Arad, Salacz-utca. Telefon 1059.

Motorkirály – Königsmotor

Vannak azonban a n. é. kö-
szönés és ves figyelmét ide!

fiatalbárányhústra
felhívni, mely húscsarnokunkban
e hó 18-tól kezdve
kapható.

A bárányok, melyek nagyságos
Purgly László úr mintagazdaságá-
ból valók fiatal, szopós angol bá-
rányok.

4911 Teljes tisztelettel
Glück Károly és Testvére.

Eladok
zsirt,
szalennát,
szappant
(4-5 éveset),
burgonyát

nagyobb mennyiségben, valamint
veszek is. 2589

Kalmár Endre
Arad, Asztalos Sándor-u. 5.
670. Megyei telefon 670.

Cipőtőzsde
ma már
fogalom.

Andrássy ut 22. sz.

3401

Telefon szám 10—44. sz.

Olcsóbban mint bárhol!

Saját termésű, ide, papírhéja

DIÓ

kilónként és mássáknként legolcsób-
ban Codilla építésznel, József fő-
herceg-ut 10. sz. (Lutheránus tem-
plommal szemben.) 4995

Rum és likőr

essentiák és compositiókban
valamint édes nemess papri-
kában állandó raktár.

Saját véd-
jegyzett „Rumarom”
50 filléres üvegekben, mely 2 liter
finom lezárum készítéséhez ele-
genő, mindenütt kapható. 502
Nagyban kapható:

Szemző Armin
Áruügynöksége, Arad. Telefon 592.

Megérkezett

„Karácsony a haretéren”
„COLUMBIA” lemezen.

Egyedüli képviselő

Hammer Vilmosnál

Arad, Szabadság-tér 5—6. szám.

Braun N. A.

festékraktára

Arad, Boros Beni-tér 7.

1011

Ajánl!

petroleumot

literenként **64** fillérért.

**Jó anyák, gondos
szülők**

legjobban cselekszenek, ha gyermekeik-
nek átlátszó, kellemes ízű, mindig friss:

Hajós-féle

Csukamájolajat

adnak; a hűvösebb idő beálltával ennek használata igen fontos.
Egy üveg utasítással ára 2 korona 50 fillér.

Fagydagánatok

elmulasztására, fagy-
viszketegség biztos
megszüntetésére leg-
jobb szer a „Frigin”.

Ara egy üvegnek ecsettel és utasítással 70 fillér.

Legjobb fekete v. barna

Hajfestő

a „Melogen”. Ara 2 korona.

Szőrvesztő-Depilator.

Elkötő, a maga nemében párat-
lan szerrel minden alkalmatlan
szőrt a, nyak vagy karokról stb. minden fájdalom nélkül
pár perc alatt okvetlen eltávolítható. — Ara utasítással 1 korona.

A fenti szerek kap-
hatók a készítőnél

Hajós Arpád

gyógyszer-
tárban

ARAD, Andrássy-tér 22. sz.

Alapított 1886. évben az Aradmegyei Kórház számára.

Veszek és eladok

régiség butorokat,
antik darabokat.

Hiteképes egyéneknek részletre
is bérbeadok

butorokat

a legelőnyösebb feltételek mellett.
Videki megrendeléseket elfogadok.

Garai Károly

butorkereskedő (törv. bej. cég)

Aradon, Asztalos Sándor-utca 5. sz.

Telefon 778. sz. 501

DIÓ

prima minőségű, kisebb
és nagyobb mennyiségben
olcsón kapható

Irom Arnoldnál

Vilmos császár-tér 2. szám.

Telefon 194. szám. 5012

PAFF
varrógépek

műhímezésre és ipari cé-
lokra, utolérhetetlen tartóssá-
guk, könnyű, zajtalan járás.

Waffenrad kerékpárok, Iró-
angyal védjegyes és Colum-
bia gramophonok, legújabb
felvételű Király Ernő lemezek
kizárólag

Hammer Vilmos

műszerésznél kaphatók

Arad, Szabadság-tér 5—6.

Telefon szám 96.

Olesó élelmiszer

Olesó ruhanemű

ma sz. létezik, és

már az idők

mert bevonulás miatt sikerült a Marosparti Áruház Weitzer János-utca 8. szám alatt levő női divat és confekcio fiókjáért előnyös áron átvennem. — Ennélfogva abban a helyzetben vagyok, hogy a jelenleg raktáron levő árukat majdnem a régi áron számíthatom a tisztelt vevőimnek. Tessék meggyőződést szerezni, vételkényszer nélkül.

Tisztelettel

Vándor Bertalan

volt Marosparti Áruház fiókja

Weitzer J.-u. 8., a főposta mellett.

Nagy karácsonyi és újévi occassio!

5018

Telefon 1073. szám.

1915. El. XIV. A. 303. szám.
16—1915. Bk. szám.

Hirdetmény.

Dombegyház, Magyarombegyház és Kisdombegyház községek telekkönyvi betételeinek szerkesztésére kirendelt bizottság közhírré teszi, hogy az 1886: XXIX. t.-cz. XXXVIII. és az 1891: XVI. törvényekben előírt helyszíni eljárás végett és pedig egyelőre csupán az azonosító 1916. január 10-ik napján, az azonosítás befejezte után pedig a bizottság a községben megjelenend.

Ennélfogva felszólítanak.

1. mindazok a kik a telekkönyvben előforduló bejegyzésre nézve okadott előterjesztést kívánnak tenni, hogy a bizottság előtt, a kitűzött határidőn megkezdendő eljárás alatt jelenjenek meg és előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel;

2. mindazok a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, hogy a tulajdonjog tkvi. bekebelezését a kitűzött határidőig a telekkönyvi hatósághoz intézendő szabályszerű beadvány útján klasszikus, vagy a telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okiratok alapján a telekkönyvi bejegyzés iránti kérelmek előterjesztése végett a

bizottság előtt, jelenjenek meg ha pedig telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek az átírásra az 1886: XXIX. t.-cz. 16—18. és az 1891: XXXVIII. t.-cz. 5., 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak, és azokkal igényüket a kiküldött bizottság előtt igazolják, vagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a bizottság előtt szóval elismerje, és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogukat az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illetékelengedés kedvezményétől is esznek.

3. azok a kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszünt egyéb jog van nyilvántartva bejegyzése, ugyisint az ilyen bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztését kérelmezzék, illetve, hogy törlesztési engedély nyilvánítsa véget a kiküldött bizottság előtt megjelenjenek, mert ellenkező esetben a bélyegmentesség kedvezményétől esznek.

Battonya, 1915. december 18-án.

Dávid Samu

kir. betétszerkesztő bíró.

Kádár János

betétszerkesztő írvetető. 5007

Költözködők figyelmébe!

villany bevezetéseket,
csillár átszereléseket
jutányosan végez

Kalmár József

villanyszerelési vállalkozó

Arad, Salac-utca 2. sz.

242. Telefonszám 242.

28297—1915. kh.

Hirdetmény.

Egy előfordult vezetési eset
következtében elrendelem, hogy

Arad város területén lévő összes kutyák f. évi december hó 11-től számított 40 napig állandóan kötve tartassanak, vagy pedig harapás elleni biztos szájkosárral ellátva pórison vezessék.

Figyelemztetem a közönséget, hogy miután az állategészségügyről szóló 1888. évi VII. t. c. végrehajtása tárgyában a nagyméltóságú m. kir. földművelési minisztérium által 40.000—1888. sz. alatt kiadott rendelet 188. §-a szerint ezen rendelet érvényének tartama alatt mindazon kutyák, amelyek szájkosár nélkül, vagy szájkosárral, de pórás nélkül szabadon járnak, a pecsétet által elfogadják és elfogatásuk után azonnal ki fognak írtatni, tulajdonosuk ellen pedig a kihágási eljárást elrendelem.

A rendőrkapitányi hivatal mint I. fokú állategészségügyi hatóságtól
Aradon, 1915. évi december hó 11.

Grein Nándor,
kapitány.

Magyar királyi államvasutak Üzletvezetősége Kolozsvárt

34662—1915. szám.

Pályázati hirdetmény.

pályafentartási fák szállítására.

A vonalainkon 1916. évben szükséges alább felsorolt faanyagok szállítására nyilvános írásbeli pályázatot hirdetünk.

I. Puhafák.

Jegenyefenyő deszka	120 köbméter
Lucfenyő deszka	60 "
Szélmetszetlen jegenyefenyő deszka	30 "
Faragott jegenyefenyőfa 12 m. hossz	10 "
Faragott lucfenyőfa 12 m. hossz	5 "
Metszett jegenyefenyőfa 12 m. hossz	980 "
Metszett lucfenyőfa 12 m. hossz	42 "
Kerítési szűrési léc 1.4 m. h. 50 m/m átm.	8800 darab
Metszett puhafaléc jegenyefenyőfából 4—6 m. h.	129000 darab
Jegenyefenyőfa paló pályafentartási célokra	300 köbméter
Lucfenyő palló pályafentartási célokra	40 köbméter
Szélmetszetlen jegenyefa palló pályafentartási célra	230 köbméter
Kerítési rud puhafából 5-6 m. h. 50 m/m átm.	10.800 folyóméter
Kerítési rud puhafából 5-6 m. h. 80 m/m átm.	32.500 folyóméter
Puhafarúd 6 m. h. 100 m/m átm.	29 m ³
Puhaszálfa jegenyefenyőfából	89 m ³
Fedőszindely 47 cm. közrűsség	22.000 darab
Puhafarúd 7—10 m. h. 100—180 m/m átm.	30 darab

II. Keményfák.

Tölgyfa deszka pályafentartási célra	1 köbméter
Faragott tölgyfa pályafentartási célra bez. 4 m. hossz	172 köbméter
Faragott tölgyfa pályafentartási célra 4 m-től 7 m. hossz	148 köbméter, 7 m-től bez. 9 m. hossz 2 köbméter, 9—12 m.-ig 9 köbméter
Keményfa kerítési oszlop tölgyfából	800 darab
Tölgyfapalló pályafentartási célokra	100 köbméter
Kemény szálfa tölgyfából gömbölyű	23 "
Kemény szálfa tölgyfából nyolcszögletes	31 "
Kerítési rud keményfából 5—6 m. h. 80 m/m átm.	100 db.

Az ajánlatok folyó évi december 30-án déli 12 óráig átzselezendő a L. általános osztályánál (Kolozsvár, Bocskay-tér 4 sz. I. emelet) adandók át, vagy posta útján lepecsételt borítékban küldendők be a bántatpénz közpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban kolozsvári gyűjtőpénztárunknál folyó évi december 29-én déli 12 óráig teendő le.

A részletes pályázati feltételeket tartalmazó ajánlati felhívás és ajánlati űrlap valamennyi üzletvezetőségél meglekinthető, üzletvezetőségünk anyag és leltár beszerzési csoportjában (földszint 3 ajtó) pedig költségmentesen megszereshető.

Kolozsvár, 1915. évi december hó

Az üzletvezetőség

(Utánnyomás nem díjazatik.)

Feladási hirdetmény.

Az aradvármegyei Keresztespatak községbeli volt urb. birtokosság tulajdonát képező mintegy 149.2 k. holdnyi, a természetben kellően ki és megjelölt erdőrészen tövön található 17123 tömör köbméterre becsült bükkből álló fakészlet 1916. évi január hó 26-án délelőtt 10 órakor Zarándbánya község-házánál megtartandó írásbeli zárt ajánlatok benyújtásával egybekötött nyilvános szóbeli árverésen el fog adatni.

Kiküldési ár 42250 (Negyvenkettőezerkettőezerötven) korona, bántatpénz 4225 korona.

A kellően kiállított és lezárt egy koronás bélyeggel és a jelzett bántatpénzzel készpénzben vagy ovadékképes magyar állami értékpapírokban felszerelt zárt írásbeli ajánlatok a szóbeli árverést megelőzően nyújtandók be az árverelő bizottság elnökéhez, postán megküldhetők: Körjegyző Zarándbánya u. p. Nagyhalmagy czimen. A postán beadott ajánlatokra reá jegyzendő: ajánlat az urb. erdőre. A kellően fel nem szerelt, illetve a feltételektől eltérő ajánlatok figyelmen kívül hagyatnak.

Utóajánlatok nem fogadtatnak el.

A részletes árverési és szerződési feltételek Zarándbánya község-házánál és az aradi m. kir. erdőhivatalnál és a borossebesi m. kir. jár. erdő gondnokságnál meglekinthetők, kívánatra megküldetnek.

Keresztespatak, 1915. december hó 17-én.

5006

Bucurka József,
v. urb. já.

Pág Péter,
v. urb. elnök.

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számítható. Minden szó 4 fillér. Vastagabb betűkkel 8 fillér. Vastagabb betűkkel kívánt szavak aláhúzással jelzendők. A legkisebb hirdetés 60 fillér. Az apróhirdetések előre fizetendők. A hirdetések délután 1/2 óráig vétetnek fel.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

LEVELEZÉS.

Lábadozó katonatiszt
őhaját megismerkedni jóllelt, csinos leánnyal, kívül tisztességesen elszórakozhatnék. Levelet a kiadóhivatalba kér „Magányos katonatiszt” címre. 5030

ALKALMAZÁST KERES.

23 éves fűszerkereskedősegéd
január 1-re állandó állást keres, teljes ellátással és szerény fizetéssel igényel. Beszél magyarul, németül és románul. Cím Tomi Miklós Lippakesz. 5025

ALKALMAZÁST NYER.

Keresek
január elsejére egy Egyes fiatal segédet vegyesüzletben részére, ki nagyfőzsdében volt, előnyben részesül. Ajánlatok fizetést igényel. Bienenstock Márk, Körösbükény küldendő. 4992

Egy munkásné
ostyasütéshez azonnal felvételt. Piskóta-gyár, Gróf Tisza István-ut 23. sz. 5017

ÜZLETEK.

Orozy- és Dezső-utca sarkán
lévő házban egy üzlethelyiség február 1-re kiadó. Bővebbet a házban, Borbély Ferencnél. 4951

Egy
jó forgalmu kocsmá, üzlet, házzal együtt, más foglalkozás miatt eladó, vagy haszonbérbe kiadó. Gróf Tisza István-ut 66. 4964

KIADÓ LAKÁS.

Egy butorozott szoba
külön bejárattal, azonnal kiadó teljes ellátással, jutányos árban Széchenyi-utca 4 szám. 5029

2 szobás
udvari lakások Andrassy-tér 8. sz. alatt azonnala kiadók. Bővebbet a házmesternél.

Andrassy-tér 8. sz.
alatt egy 1. emeleti utcai lakás, mely irodának, vagy üzleti célra igen alkalmas, azonnala kiadó. Bővebbet a házmesternél.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Méz.
Tiszta virágmez kapható Seeberger Mihálynál, Boros Béni-tér 20. szám. 5019

B+L
Disznóvágáshoz kolbász és szaláminak való sósbél kapható Klein Gábor béklereskedőnél Arad, Simonyi-utca 18. Uránlával szemben. 5027

Buchsbaum és Társa
céz, értesíti az igen tisztelt hölgy közönséget, hogy a régen várt „Bálla” magas betétes különleges cipők, barna bagaria újdonságok és kiváló szép félcipők megérkeztek. 5014

Reclam naptárak 1916 évre
nagy választékban jutányos áron kaphatók Pichler Sándor könyvnyomda, papir- és írószekkereskedésében Szabadság-tér 1. Telefon 830. sz. 781

Morani osáshárkórtó
szőlő, többféle alma, citrom és más délgyümölcsöt ajánlok. Galler Anna, Deák Ferenc-utca, Fehér Kereszt épület. 4599

Hódmezőesi
tőgazdaságban termelt élőhalat, pontyot kilg-ként 3 és 4 korona árban, pénz e' d'eges beküldése ellenében, szállít Havas Jakab, Honcstó Telefon szám 8. 4749

Karácsonyi ajándékok:
levélpapírok, festőkészletek, albumok, írószekkereskedés stb. képes könyvek, ifjúsági iratok kaphatók Pichler Sándornál, Szabadság-tér 1. Telefon 808. 781

78 mm. prima vöröshagyma
eladó. Bővebbet Széll-utca 4. 4944

Karfiol,
alma 1 kiló 60 fillér. Tirolli, maronit. Kalszínbarack, som, meggy és málna lekvart ajánl: Galler Anna, Deák Ferenc-utca, Fehér Kereszt-épület. 4946

„Gecha”
patent cipősamfja szabályozható, párja 2 kor. 80 fill. kapható Cipőfőzsdében Andrassy-ut 22. szám. 3405

Hedsehedi édes lekvár,
háziilag kezelt, minden mennyiségben, kilogrammjára 2-20 korona. Papirhéjú dió, nagyban és kicsinyben, olcsón eladó. Hartmann Samu, Ferenc-tér 1. szám. 4996

5 éves
katonaságnál nevelt kanca eladó. Bővebbet: Központi szálloda 10. szoba. 5010

Eladó
több száz darab lótakaró, nyergek, lószerszám, míg a készlet tart, jutányos árban kapható Bleier Ignác Szent Pál-u. 12. 5005

KÜLÖNFÉLE.

Eltűnt
egy tiszta fehér rövid szőrű fox-terrier. Becsületes megtaláló illő jutalomban részesül. Dr. Opréné, Tökölly-tér 1. 5009

Elegáns névjegyet készít
Pichler Sándor könyvnyomdája, papir- és írószekkereskedése Szabadság-tér 1. Telefon 808. 781

Városi termék,
kór-termék, megfigyelő állomások fertőtlenítésére legalkalmasabb Carbol-savas mosó szappant ajánl Dr. Földes és Hehs pipere szapon és vegyészeti gyára Arad. Kilonkint 4 koronaért. 12

Apróhirdetések
az „Aradi Közlöny” részére felvételeinek a Messenger-boy irodában Deák Ferenc-utca 8. Ugyanitt kapható az Aradi Közlöny.

Pompés zamatu rumot
készíthetünk a Földes és Hehs-féle Rumessenciából. 6 deci szeszhez öntsünk 4 deci vizet, 1 kis üveg rumessenciát, ára 80 fillér és kész a legfinomabb, legkellemesebb zamatu rum. — Földes gyógyszerár, Hehs gyógyszerár, Batthyány-utca. 12

Karácsonyfára

gyönyörű cukorkák nagy választékban, továbbá kitűnő

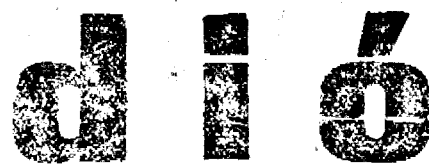
szaloncukorkák

a legolcsóbban kaphatók

Csokoládé Király-nál

Forray-utca 2. sz. 4922

Prima

Igen olcsón kapható:

Werner Dánielné

üzletében 5028

Kossuth- és Batthyány-u. sarok.

34675—1915.

Hirdetmény.

Az aradvárosi m. kir. pénztügyi biztosság 3527 számú megkezdését és 4 drb. kimutatást azszal adjuk ki a fogyasztási adófelügyelőségnek, hogy azoknak közszemlére kitételét 1. év és hó 20-tól számított 8 napra hivatali helyiségében elrendeljük és erről az érdekelteket Sella Bertalanné, Kovács Ferencné, Bolyos Ödönné, Ungár Félix, esetleges felzsolam-

lásalk megtehetése végett hirdetésményileg értesítjük.

Arad, 1916. évi december hó 18.

A városi tanács.

Cipészek figyelmébe!

A nagy talphiányon előnyösen segít a

talp- hulladék

Felhasználható:

felső flekknek, rámanak, kódernek, spicnek, steif kaplának, stb.

Előnyös árak mellett kapható: Steiner Mórál Arad, Bockó-utca 8. sz., az udvarban. 4888

Kristály

petroleum

literenként

60

fillérért kapható

Hubert József

Arad, Szabadság-tér.

Telefon 262. sz. 5022

Hatóságilag engedélyezett

patkány- és egérintás

új eljárás szerint.

Patkány- és egérintáshoz ajánlok patkány- és egérintősz-bacilust. A XX. század legmegbízhatóbb patkány- és egérintőszere, csak patkányt és egeret öl meg, emberre vagy állatra nem veszélyes, tehát mindenütt elhelyezhető.

A patkány- és egérintősz bacillus árai:

1 kis adag 2—300 patkány kiirtására 6 K.

1 nagy adag 3—600 patkány kiirtására 12 K.

„Matteine”
vegyészeti laboratorium

Arad, Tabajdi Károly-utca 1. sz.

Telefon 10—45. 5021

Vezérszerepet töltenek be
a világhírű
TURUL-CZIPŐK

"TURUL"
CZIPŐGYÁR RÉSZVÉNY-
TÁRSASÁG • TEMESVÁR

A monarchia legna-
gyobb cipőgyára.

130 saját fióktelep.
900.000 pár évi gyártás.
1200 munkás és alkalmazott.

Fiókraktár:

Arad,
Minorita-palota.

Nyáry Testvérek
cukor-, likőr- és rum-gyára
Arad, Salacz utca 2 szám.

Ajánlják a közelgő karácsonyi ünnepekre naponta frissen készült csokoládé
és szalon cukorkáit, valamint nagy választéku fa díszeket és csillagszóró
gyertyákat. — Üzletünk fennáll 1892. év óta. — Olcsó
árak. Szolid kiszolgálás. Pontos kiszolgálás.
Telefon 249. szám. Telefon 249. szám.

RADÓ GYULA

női divat áruháza ARAD.

NAGY KARÁCSONYI OCCASSIO

Női felöltők
Divatkabátok
Plüss- és Caracul-felöltők
Perzsia- és Sealski-kabátok

Kosztümök
Leányfelöltők
Bundák
Szőrmegarnitúrák

BLUSOK — PONGYOLÁK

Leszállított szabott árak!

Telefon 238.